

AKADEMIN FÖR UTBILDNING OCH EKONOMI
Avdelningen för ekonomi

Redovisning av goodwill under IAS 36

Faktorer som påverkar goodwillnedskrivningar hos företag på Large Cap och Mid Cap på Stockholmsbörsen under 2019–2021

Anders Olsson
Majd Haidr

2023

Examensarbete, Grundnivå (kandidatexamen), 15 hp
Företagsekonomi
Ekonomprogrammet
Examensarbete företagsekonomi C
Handledare: Alice Schmuck
Examinator: Mattias Hamberg

Förord

Vi vill rikta ett tack till vår handledare Alice Schmuck som har kommit med goda råd och reflektioner samt stöttat oss under skrivandets gång. Vi vill även tacka vår examinator Mattias Hamberg för konstruktiv kritik under examensarbetet. Stort tack till familj och vänner för stöd under terminens gång.

Gävle, juni 2023

Majd Haidr och Anders Olsson

Sammanfattning

Titel: Redovisning av goodwill under IAS 36. Faktorer som påverkar goodwillnedskrivningar hos företag på Large Cap och Mid Cap på Stockholmsbörsen under 2019–2021

Nivå: Examensarbete på Grundnivå (kandidatexamen) i ämnet företagsekonomi.

Författare: Anders Olsson och Majd Haidr

Handledare: Alice Schmuck

Datum: 2023 - Juni

Syftet: Syftet är att utreda om det finns ekonomiska incitament i form av opportunistisk som påverkar nedskrivningar av goodwill hos börsnoterade företag i Sverige.

Metod: Studiens syfte har besvarats genom en undersökning med kvantitativ metod. Korrelationstest samt regressionsanalys har gjorts för att testa studiens hypoteser.

Resultat & Slutsats: Resultat av de utförda statistiska testerna visade inga signifikanta samband mellan de fyra undersökta incitamentrelaterade faktorerna och nedskrivning av goodwill. Cheferna har inte agerat opportunistiskt vid nedskrivningar av goodwill hos börsnoterade företag i Sverige. Däremot har testerna visat ett signifikant negativt samband mellan förändring i omsättning och nedskrivning av goodwill.

Examensarbetets bidrag: Studien bidrar med kunskap kring goodwillnedskrivningar enligt IAS 36 hos börsnoterade företag i Sverige under åren 2019 - 2021.

Förslag till fortsatt forskning: En mer omfattande studie där jämförelse mellan hur goodwillnedskrivningar hanteras under Covid-19 och perioden före eller efter görs.

Nyckelord: Goodwill, nedskrivning, resultatmanipulering, big bath, resultatutjämning, VD-byte.

Abstract

Title: Goodwill impairments under IAS 36. Factors that are associated with goodwill impairments in Swedish listed companies on Large - and Midcap lists in the Stockholm stock market under 2019 - 2021.

Level: Student thesis, final assignment for bachelor's degree in business administration.

Authors: Anders Olsson and Majd Haidr

Supervisor: Alice Schmuck

Date: 2023 - June

Aim: The purpose of this study is to examine whether there are opportunistic incentives that affect impairments of goodwill in listed companies in Sweden.

Method: The study's aim has been answered through a quantitative method. Correlation and regression analysis have been done to test the study's hypotheses.

Results & Conclusions: Results of the performed statistical tests showed no significant associations between the four investigated incentive-related factors and impairment of goodwill. Managers have not acted opportunistically during impairments of goodwill in listed companies in Sweden. On the other hand, the tests have shown a significant negative association between change in turnover and impairment of goodwill.

The study's contribution: The study contributes with knowledge about goodwill impairments according to IAS 36 in listed companies in Sweden during the years 2019 - 2021.

Suggestions for future research: A more extensive study in which a comparison is made between how goodwill impairments are handled during Covid-19 and the period before or after.

Key words: Goodwill, impairment, earning management, big bath, earnings smoothing, change of CEO.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
1.1 Bakgrund	1
1.2 Problemformulering	4
1.3 Syfte.....	5
2. Studiens referensram	6
2.1 Goodwill	6
2.2 IAS 36 Nedskrivningar.....	6
2.3 Teorier som förklarar ledningens agerande	8
2.3.1 Agentteori	8
2.3.2 Positivistisk redovisningsteori.....	8
2.3.3 Stewardship-teori.....	9
2.4 Resultatmanipulering.....	9
2.5 Tidigare forskning och hypotesformulering	10
2.5.1 Opportunistiska incitamentrelaterade faktorer	11
2.5.2 Belåningsgrad	11
2.5.3 Resultatutjämnning	12
2.5.4 Byte av VD och big bath.	12
3. Metod.....	15
3.1 Vetenskaplig utgångspunkt	15
3.1.1 Forskningsprocessen.....	15
3.2 Empirisk metod	16
3.2.1 Datainsamling	16
3.2.2 Urval och population	16
3.3 Operationalisering	17
3.3.1 Variabler	17
3.3.2 Kontrollvariabler	19
3.4 Analysmetod.....	21
3.4.1 Univariat analys.....	21
3.4.2 Bivariat analys	22
3.4.3 Multikollinearitet	22
3.4.4 Multivariat analys	22
3.5 Kvalitetskriterier.....	23
3.5.1 Reliabilitet	23

3.5.2 Replikerbarhet	24
3.5.3 Validitet	24
3.6 Metodkritik	25
4. Resultat och analys	26
4.1 Deskriptiv statistik	26
4.2 Korrelationsanalys	28
4.3 Regressionsanalys	29
4.3.1 H1: Belåningsgrad	29
4.3.2 H2: Resultatutjämnning	30
4.3.3 H3: Byte av VD	31
4.3.4 H4: Big bath	31
4.3.5 Kontrollvariabler	32
5. Diskussion	33
5.1 H1: Nedskrivning av goodwill och belåningsgrad	34
5.2 H2: Nedskrivning av goodwill och resultatutjämnning	34
5.3 H3: Nedskrivning av goodwill och byte av VD	35
5.4 H4: Nedskrivning av goodwill och big bath	36
5.5 Företagsspecifika ekonomiska kontrollvariabler	37
5.6 Slutdiskussion	37
6. Slutsats, bidrag och begränsningar	39
6.1 Slutsats	39
6.2 Bidrag	40
6.3 Begränsningar och förslag till framtida forskning	40
Källförteckning	41

Begreppsförklaring

IFRS	International Financial Reporting Standards
IFRS 3	International Financial Reporting Standards, Rörelseförvärv
IAS	International Accounting Standards
IAS 36	International Accounting Standards, Nedskrivningar
IASB	International Accounting Standards Board
KGE	Kassagenererande enhet

1. Inledning

I kommande kapitel beskrivs goodwill och bakgrunden till dess nuvarande reglering. Problemformuleringen fokuserar på hur nuvarande reglering kan skapa problem. Inledningen mynnar ut i ett syfte.

1.1 Bakgrund

När ett företag köper upp ett annat företag och anskaffningsvärdet på den förvärvade rörelsen är högre än dess bokförda värde utgör mellanskillnaden ett övervärde som inte kan hänföras till någon specifik tillgång. Detta övervärde ska enligt FAR (2022) bokföras under posten goodwill i koncernens balansräkning. Det har funnits olika definitioner av goodwill, en av de tidigaste definitionerna kom år 1882 och är, enligt Bithell (1882, refererad i Seetharaman, Balachandran & Saravanan, 2004), viljan hos en företagsägare att sälja företagets förväntade framtida vinster. Detta kallades för att sälja företagets goodwill.

Redovisning av goodwill är ett ämne som varit föremål för diskussion och kritik. Särskilt sedan 2005 när det blivit obligatoriskt för alla börsnoterade koncerner i EU att redovisa enligt IFRS redovisningsregler när de upprättar sin koncernredovisning. En av de mest väsentliga förändringarna med implementeringen av IFRS är behandlingen av goodwill. Enligt IFRS 3 och IAS 36 ska goodwill från förvärvstidpunkten, fördelas på de minsta kassagenererande enheter eller grupp av kassagenererande enheter som förväntas gynnas av förvärvet och testas för nedskrivning årligen och även oftare när det finns indikationer på nedskrivningsbehov. Detta till skillnad från tidigare regler som sa att goodwill skulle skrivas av linjärt på max 20 år, vilket också fortfarande är regeln för onoterade företag. Avskrivningsmetoden var ofta kritiserad för att den inte signalerar information om företagets underliggande ekonomiska ställning till marknaden (Hamberg & Beisland, 2014).

Värdet på nedskrivningen ska enligt IAS 36 motsvara det redovisade värdet minus återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet av den kassagenererande enheten som goodwillen allokeras till ska beräknas som det högsta av det verkliga värdet minus försäljningskostnader (dvs nettoförsäljningsvärdet) och nyttjandevärde (Husmann & Schmidt, 2008). Petersen och Plenborg (2010) har hittat att majoriteten av företagen fastställer återvinningsvärdet som nyttjandevärde. Detta är problematiskt för att nyttjandevärdet bygger på företagsledningens egna antaganden om bl.a. framtida kassaflöden och diskonteringsränta (Petersen & Plenborg, 2010).

IFRS syftade med de nya reglerna till att öka transparens, ansvarsskyldighet, jämförbarhet och ekonomisk effektivitet i företagens finansiella rapporter (IFRS Foundation, 2023). Nedskrivningar av goodwill infördes med avsikt att förbättra informationsinnehållet i företagens rapporter angående förvärvad goodwill. IASB föreslår att chefer använder diskretionen i IAS 36:s regler för att signalera information om framtida kassaflöden, vilket resulterar i nedskrivningar som bättre reflekterar företags underliggande ekonomiska ställning än tidigare systematiska avskrivningar (AbuGhazaleh, Al-Hares & Roberts, 2011). Företags underliggande ekonomiska ställning reflekteras av ett antal ekonomiska mått som enligt AbuGhazaleh m.fl. (2011), Jarva (2009) och Giner och Pardo (2015) kan vara förändring i omsättning, förändring i operativt kassaflöde och lönsamhet. Detta konstaterar även Hayn och Hughes (2006) i sin studie om goodwillnedskrivnings ledande indikationer i USA. Forskarna har visat att en viktig ledande faktor för goodwillnedskrivningar är tidigare lönsamhet. Ett företag med en stor andel goodwill måste ha hög lönsamhet för att kunna motivera bibehållandet av sina stora goodwillposter. Däremot, ska en försämrad lönsamhet leda till en nedskrivning av goodwill enligt IFRS 3 och IAS 36, men så är det inte alltid i praktiken.

Ett exempel är svenska SSAB som år 2015 hade en goodwill på 28,281 miljarder kronor (SSAB, 2016). Goodwillen var i stort sett uteslutande relaterad till SSAB:s förvärv i USA under 2007, då SSAB förvärvade det amerikanska stålbolaget Ipsco (SSAB, 2023). Företagsledningen bedömde att inget nedskrivningsbehov av goodwill förelåg i koncernredovisningen genom åren trots försämrad lönsamhet (Allabolag, 2023). Det var först när SSAB-koncernen började redovisa rekordvinster som ledningen bedömde att ett nedskrivningsbehov förelåg. Efter det fjärde kvartalet år 2022 redovisade SSAB en nedskrivning med 33.3 miljarder kronor av sin totala goodwill på 33,6 miljarder kronor (SSAB, 2023). Det kan misstänkas att detta var ett tydligt utnyttjande av IAS 36 för att jämna ut resultatet och göra en nedskrivning när koncernens ekonomiska ställning var bättre än någonsin.

Problemet med de nya principbaserade reglerna, som säger att företagen själva ska göra en värdering av goodwillposten, baserat på företagsledningen egna förväntningar på framtida kassaflöde, är således att den värdering företagsledningen gör inte nödvändigtvis speglar företags ekonomiska ställning. Ett principbaserat regelverk kräver enligt Schipper (2003)

professionella bedömningar av företagsledningen och ger större utrymme för subjektivitet och egna tolkningar. I och med att cheferna kan ha andra intressen än att ge en objektiv bild av företagets tillgångar kan detta utnyttjas vilket medför en problematik för intressenter som får en missvisande bild av företagets ställning.

Gauffin och Nilsson (2020) konstaterar i sin studie över samtliga noterade företag på Stockholmsbörsen att goodwillposten i förhållande till företagens eget kapital har ökat kraftigt mellan 2005 och 2018. Andelen företag med goodwillpost som utgör mer än 50 procent av bolagets eget kapital har ökat från 31,3 procent år 2005 till 39,5 procent år 2018. Trots detta har de totala förvärvsbeloppen inte ökat utan står genomsnittligt oförändrade sedan 2005 enligt forskarna. Hamberg, Paananen och Novak (2011) visade att företagen redovisade ökade vinster sedan införandet av IFRS reglerna år 2005. Forskarna konstaterar också, som Gauffin och Nilsson (2020), att goodwillposterna har ökat väsentligt. Denna ökning beror dels på en högre grad av företagsförvärv, dels på att goodwillavskrivningar övergavs, menar forskarna.

Filip, Jeanjean och Paugam (2015), AbuGhazaleh m.fl. (2011), Ramanna och Watts (2009) samt Jarva (2009) bevisade att det finns fler faktorer som påverkar företagsledningens beslut att skriva ned goodwill än de ekonomiska faktorer som reflekterar företagets prestation. Belåningsgrad, resultatutjämnning, big bath-rapportering och byte av VD är fyra faktorer som tidigare har påverkat nedskrivning av goodwill (Filip m.fl., 2015; AbuGhazaleh m.fl., 2011; Ramanna & Watts, 2009; Jarva, 2009).

Trots exemplet om SSAB finns det studier som stödjer IASB:s argument för fördelarna med de nya reglerna. En av dessa fördelar är upplysningskravet som krävs av IAS 36. Kravet innebär att företagen ska ange information i noterna om nedskrivningsprövning i sin årsredovisning. Detta är oftast relevant för investerare och kan minska den informationsrisk som uppstår på grund av informationsasymmetri mellan ledningen och ägarna (Paugam & Ramond, 2015; Schatt, Doukakis, Bessieux-Ollier & Walliser, 2016; Andreicovici, Jeny & Lui, 2020; Albersmann & Quick, 2020).

1.2 Problemformulering

Nuvarande reglering av goodwill ger företagsledare utrymme att göra egna bedömningar i beräkningarna som ligger till grund för värderingen av goodwill. Subjektiviteten som förekommer i samband med nedskrivningsprövningar är problematisk (AbuGhazaleh m.fl., 2011). Företagsledningens uppskattningar riskerar att inte reflektera företagets faktiska värde och framtida lönsamhet.

Tidigare studier kom fram till att chefer har olika incitament att utnyttja IAS 36:s regler för egen vinning. Ramanna och Watts (2009) konstaterade att chefer i högt belånade företag har tendens att undvika goodwillnedskrivningar för att inte bryta villkoren i sina företags skuldkontrakt. En nedskrivning av goodwill minskar eget kapital och ökar därmed företagets belåningsgrad. Kirschenheiter och Melumad (2002) argumenterade att chefer använder goodwillnedskrivningar för att antingen försämra resultatet när det redan är sämre än förväntat, det vill säga använda sig av big bath-rapportering, eller även jämna ut resultatet och minska det när företaget har bättre än förväntat resultat.

I enlighet med Kirschenheiter och Melumad (2002) har AbuGhazaleh m.fl. (2011) funnit samband mellan resultatutjämnning och goodwillnedskrivningar, big bath-rapportering och goodwillnedskrivningar samt byte av verkställande direktör och goodwillnedskrivningar. AbuGhazaleh m.fl. (2011) och Giner och Pardo (2015) skriver att en nytillsatt verkställande direktör kan påverka nedskrivningen av goodwill genom att göra en stor nedskrivning första året och skylla det låga resultatet på tidigare verkställande direktör.

Petersen och Plenborg (2010) menar att det kan föreligga inkonsekvent redovisningspraxis hos företagsledare i länder som följer internationella finansiella redovisningsstandarder. Tidigare forskning om goodwillnedskrivningar behöver uppdateras utifrån ett svenskt perspektiv och därför finns det ett forskningsgap. I den här studien kommer vissa faktorer som enligt litteraturen påverkar företagets benägenhet att skriva ned goodwill att kategoriseras i enlighet med AbuGhazaleh m.fl. (2011) och tidigare forskning där forskarna skiljer mellan opportunistiska incitamentrelaterade och företagsspecifika ekonomiska faktorer. Olika samband mellan dessa faktorer och nedskrivning av goodwill kommer undersökas och granskas baserat på företagsdata. Tidigare forskning har visat på opportunistiskt beteende av cheferna med goodwillnedskrivningar som verktyg men det finns behov att komplettera och uppdatera

forskningen utifrån ett svenskt perspektiv. Den här studien syftar till att bekräfta tidigare studier och uppdatera forskningen med data från svenska företag.

1.3 Syfte

Syftet är att utreda om det finns ekonomiska incitament i form av opportunism som påverkar nedskrivningar av goodwill hos börsnoterade företag i Sverige.

2. Studiens referensram

I detta kapitel definieras goodwill och redogörs för den principbaserade standarden IAS 36. Sedan följer en redogörelse för agentteori, positivistisk redovisningsteori och stewardship-teorin och hur teorierna kan förklara ledningens agerande. Sedan redogörs för resultatmanipulering under diskretionen som medföljer vid hantering av goodwillposten under IAS 36. Sedan presenteras tidigare forskning om opportunistiska incitamentrelaterade faktorer som påverkar nedskrivning av goodwill. Utifrån den tidigare forskningen utvecklas och deduceras hypoteser som i senare kapitel i studien underkastas empirisk prövning.

2.1 Goodwill

Seetharaman m.fl. (2004) nämner några definitioner för goodwill. En är enligt Bithell (1882, refererad i Seetharaman m.fl., 2004) viljan hos en ägare av ett företag att avstå från de framtida förväntningarna på företaget genom att sälja dem till någon annan, vilket kallas för att sälja företagets goodwill. En till definition av goodwill är det nuvärde av förväntade framtida intäkter som överstiger normal nivå. Ett sekel efter Bithells definition definierade Ma och Hopkins (1988, refererad i Seetharaman med.fl, 2004) goodwill som nuvärdet av företagets framtida intäkter.

FAR (2023) definierar goodwill som det övervärde som uppstår vid företagsförvärv i de fall en del av köpeskillingen inte tillhör en specifik tillgång. Det övervärdet kan bestå av personalens unika kompetens, viktiga kundkontakter, rykte eller geografiska affärsläge (FAR, 2023). Dessa komponenter bidrar med ökat framtida kassaflöde och följaktligen ökad lönsamhet.

2.2 IAS 36 Nedskrivningar

I mars 2004 godkändes IAS 36 av IASB (2004a). IAS 36 reglerna beskriver hur företagen måste genomföra ett nedskrivningstest på sin goodwill minst en gång per år och även oftare när det finns indikationer på nedskrivningsbehov (Petersen & Plenborg, 2010). Goodwill testas inte separat utan allokeras till den kassagenererande enhet (eller grupp av KGE) som gynnas av den förvärvade goodwillen. En kassagenererande enhet är den minsta identifierbara grupp av tillgångar som vid en fortlöpande användning ger upphov till inbetalningar som i allt väsentligt är oberoende av andra tillgångar eller grupper av tillgångar (IAS 36, p.6). Om nedskrivningsprövningen visar att återvinningsvärdet på goodwillen är lägre än dess

redovisade värde måste det redovisade värdet skrivas ned till återvinningsvärdet och då är en nedskrivning redovisad (Petersen & Plenborg, 2010).

IAS 36 definierar återvinningsvärdet som det högsta av det verkliga värdet minus försäljningskostnader (dvs nettoförsäljningsvärde) och nyttjandevärde. Nyttjandevärdet definieras som nuvärdet av de framtida kassaflöden som tillgången (eller kassagenererande enheten) förväntas generera. Enligt IAS 36, p.30 & p.33 ska företagsledningen ge sin bästa bedömning av en tillgångs framtida kassaflöden, utifrån verifierbara och rimliga uppskattningar av de ekonomiska förhållandena, som till exempel diskonteringsräntan och den förväntade variationen i framtida kassaflöden. En indikation på nedskrivningsbehov kan enligt IAS 36, p.12 vara företagets interna redovisning. Indikerar redovisningen att tillgångens prestanda är eller kommer att bli sämre ska företaget genomföra nedskrivningsprövning. Har företaget till exempel redovisat sämre förluster än förväntat från en kassagenererande enhet innebär det att återvinningsvärdet på goodwillen som är hänvisad till just den kassagenererande enheten kan ha minskat.

AbuGhazaleh m.fl. (2011), Jarva (2009), Giner och Pardo (2015) och Hayn och Hughes (2006) konstaterar samband mellan företagsspecifika ekonomiska faktorer som reflekterar företagets ekonomiska ställning och nedskrivning av goodwill. Andel goodwill, lönsamhet, förändring i omsättning och förändring i operationellt kassaflöde är viktiga exempel på dessa faktorer. Detta är i linje med IAS 36:s avsikt med goodwillnedskrivningar som reflekterar företagets underliggande prestation. Trots detta har Hayn och Hughes (2006) hittat att nedskrivningar av goodwill ligger i genomsnittligt 3–4 år efter företagets försämrade ekonomiska prestation. Detta gör det svårt att predicera goodwillnedskrivningar baserade på historiska företagsdata, menar forskarna.

Enligt AbuGhazaleh m.fl. (2011) har nedskrivningsmodellen kritiserats av såväl akademiker, utövare och oliktankande medlemmar av IASB. IAS 36 reglerna lämnar tydligt utrymme för företagsledningens tolkning, subjektiva bedömningar och bias.

2.3 Teorier som förklarar ledningens agerande

Nedan redogörs tre teorier som förklarar ledningens samt den verkställande direktörens beteende gällande goodwillnedskrivningar. Teorierna är agentteorin, positivistisk redovisningsteori och stewardshipteorin.

2.3.1 Agentteori

När två samarbetande parter där den ena delegerar ansvar åt den andra, exempelvis företagsägare (principal) och VD (agent), uppstår en principal-agentsituation (Eisenhardt, 1989). Agentteorin utvecklades av Jensen och Meckling (1976) och utgår från att ledningen har ett informationsövertag gentemot ägarna på grund av separationen av ägarfunktionen och ledningsfunktionen. Ledningen antas maximera sin egen nytta snarare än ägarnas. Teorin gör antagandet att individer agerar utifrån sitt egenintresse över ägarnas bästa. Ett sätt att åtgärda detta problem och minska intressekonflikten är att skapa resultatbaserade kontrakt (Eisenhardt, 1989). I en ägare/VD-relation kan ett sådant kontrakt vara ett bonussystem som ger VD:n bonus baserad på ett resultatmått (Healy, 1984). Enligt Ramanna och Watts (2012) utnyttjar cheferna informationsövertaget de besitter för att opportunistiskt manipulera resultatet genom att antingen redovisa eller fördröja goodwillnedskrivningar.

2.3.2 Positivistisk redovisningsteori

Positivistisk redovisningsteori (Positive accounting theory) utformades ursprungligen av Watts och Zimmerman (1978) och kan sägas vara en förlängning av agentteorin. Positivistisk redovisningsteori utgår från en liknande utgångspunkt som agentteorin och antar att ledningen agerar opportunistiskt utifrån eget intresse. Skillnaden mellan teorierna är att positivistisk redovisningsteori är på företagsnivå (till skillnad från agentteorin som är på individnivå), dessutom förklarar denna teori ledningens redovisningsval utifrån redovisningsekonomiska konsekvenser för hela företaget. Teorin hävdar att ledningens redovisningsval motiveras av sådana konsekvenser som påverkar företaget i sin helhet. Två av hypoteserna som presenterades av Watts och Zimmerman (1990) inom "Positive Accounting Theory" är *bonus hypothesis* och *debt hypothesis*.

Bonus hypothesis innebär att när det mellan ägare och ledningen finns ett bonuskontrakt som är baserat på företagets resultat så har ledningen ett incitament att uppvisa ett så högt resultat

som möjligt (Watts & Zimmerman, 1978). Ledningen i sådana företag kommer enligt denna teori försöka höja resultatet via redovisningsval. Till exempel genom att undvika nedskrivningar på goodwill även om dessa är befogade.

Debt hypothesis säger att ju högre belåningsgrad ett företag har, desto mer benägen är ledningen att göra redovisningsval som höjer resultatet (Watts & Zimmerman, 1990). Detta beror enligt Watts och Zimmerman (1990) på att ju högre belåningsgrad ett företag har, desto närmare ligger företaget att överskrida de avtalade tröskelvärden som finns med långivarna och därför har ledningen incitament att höja resultatet. Ramanna och Watts (2012) argumenterar i enlighet med denna teori för att ledningen i företag som ligger nära att överskrida angivna tröskelvärden i ett skuldkontrakt kommer att undvika goodwillnedskrivningar för att inte överskrida dessa tröskelvärden.

2.3.3 Stewardship-teori

Stewardship-teorin introducerades av Donaldson och Davis (1989) och bygger på antagandet att chefer inte motiveras av egenintresse utan strävar efter ett kollektivt mål där organisationens intresse är i fokus. Teorin anses som en motpol till agentteorin som säger att individen agerar för sin egen ekonomiska vinning (Jensen & Meckling, 1976). Stewardship-teorin förklarar att chefer, det vill säga ”Steward”, är pro-organisation och motiveras inte bara av individuella mål utan sätter organisationens mål högre. Stewardship-teorin förutsätter även att chefernas beslutsfattande utgår från att maximera aktieägarnas nytta och vinster genom företagets prestation. En VD, enligt denna teori, sätter gruppens intresse högt och handlar med företagets intresse i fokus framför personligt intresse (Donaldson & Davis, 1989).

I sin studie om VD-bytens påverkan på goodwillnedskrivningar i företag i Österrike kunde Iatridis och Senftlechner (2014) inte bevisa något signifikant samband. Detta kan tala för att nytillträdde verkställande direktörer inte använder goodwillnedskrivningar till sin fördel som agentteorin antar, utan i enlighet med Stewardship-teorin sätter verkställande direktörer aktieägarnas intresse först och fokuserar på att bygga tillit och långsiktig kollektiv vinning.

2.4 Resultatmanipulering

Resultatmanipulering, eller ”Earnings Management”, är en typ av resultatstyrning som används med avsikt att ge en missvisande bild av företaget (Christensen, Huffman, Lewis-Western &

Scott, 2022). Schipper (1989) definierar resultatmanipulering som chefernas målmedvetet utnyttjande av diskretion och egna bedömningar i den externa redovisningen för egen vinning. Tio år efter Schippers definition skrev Healy och Wahlen (1999) om resultatmanipulering, att den uppkommer när företagsledningen använder sitt eget omdöme i finansiella rapporter och i strukturering av transaktioner, för att påverka den finansiella rapporteringen i syfte att antingen vilseleda intressenterna om företagets underliggande ekonomiska ställning eller för att förbättra utgångsläget vid kontraktsförhandlingarna som baseras på den rapporterade informationen.

IAS 36 ger företagsledningar möjlighet att göra egna bedömningar vid beräkningen av återvinningsvärdet under nedskrivningsprövning. Denna subjektivitet medför utrymme för resultatmanipulering. AbuGhazaleh m.fl. (2011) hittade, i sin studie på företag i Storbritannien, samband mellan goodwillnedskrivningar och resultatutjämnning, big bath-rapportering, och byte av verkställande direktör. Liknande resultat hittade Giner och Pardo (2015) i sin studie om goodwillnedskrivningar i spanska företag under finanskrisen.

Resultatmanipulering som är relaterad till nedskrivningar av goodwill har två varianter. Den första är att göra nedskrivningar de år då resultatet är mindre än förväntat och på det sättet försämra resultatet ännu mer. Detta kallas för "big bath" (Zucca & Campbell, 1992). AbuGhazaleh m.fl. (2011) har hittat att big bath förekommer hos företag där det skett förändring i företagsledningen. Andra sättet att manipulera resultatet är att göra nedskrivningar de år då resultatet är bättre än förväntat. Det kallas för resultatutjämnning (Zucca & Campbell, 1992).

2.5 Tidigare forskning och hypotesformulering

I detta avsnitt utgår vi från AbuGhazaleh m.fl. (2011), Jarva (2009) och övrig tidigare forskning i ämnet för att kategorisera och argumentera för vissa opportunistiska faktorer som kan påverka nedskrivningar av goodwill. Dessa faktorer är belåningsgrad, resultatutjämnning, byte av VD och big bath. Dessutom används i denna studie sex ekonomiska företagsspecifika variabler som kommer att presenteras och beskrivas under operationalisering i metodkapitlet. Utifrån tidigare forskning härleds hypoteser om samband som potentiellt finns mellan nedskrivningar av goodwill och studiens fyra nämnda faktorer.

2.5.1 Opportunistiska incitamentrelaterade faktorer

Enligt agentteorin (Jensen & Meckling, 1976) och positivistisk redovisningsteori (Watts & Zimmerman, 1978) uppstår informationsasymmetri mellan ledningen och ägarna och informationen är osymmetriskt fördelad till ägarnas nackdel. Båda teorierna utgår från idén att ledningen agerar opportunistiskt för att maximera sin egen nytta. Baserat på diskretionen som ges av IFRS 3 och IAS 36 till företagsledningen vid en nedskrivningsprövning och i enlighet med AbuGhazaleh m.fl. (2011), Giner och Pardo (2015) och Ramanna och Watts (2009) argumenterar vi för fyra incitamentrelaterade faktorer som förväntas vara förknippade med chefernas opportunistiska beteende vid nedskrivning av goodwill.

2.5.2 Belåningsgrad

I enlighet med positivistisk redovisningsteori (Watts & Zimmerman, 1990) och "debt hypothesis", som säger att chefer i högbelånade företag är mer benägna att välja en redovisningsmetod som maximerar resultatet, förväntas det att chefer i företag med hög belåningsgrad mer sannolikt kommer att undvika nedskrivningar av goodwill i syfte att undvika att bryta villkoren i sina skuldkontrakt (AbuGhazaleh m.fl., 2011). Ramanna och Watts (2009) förklarar att villkoren i skuldkontrakt som handlar om eget kapital och nettoresultat är inklusive goodwill. En nedskrivning av goodwill kommer att minska eget kapital och resultatet och därför är företagen med sådana skuldförbindelser mer benägna att avstå från att göra nedskrivningar på sin goodwill.

Det finns ett alternativt argument om belåningsgradens påverkan på nedskrivning av goodwill. Zucca och Campell (1992) argumenterar för att högbelånade företag har sina tillgångar under granskning av kreditgivare. Detta fungerar som en disciplinerande faktor mot chefernas opportunistiska agerande som kan uppstå vid nedskrivning av tillgångar. Zucca och Campbell (1992) menar att företag med hög belåningsgrad tenderar att aktualisera nedskrivningar av sina tillgångar som reflekterar företagets underliggande prestation. Giner och Pardo (2015) hittade i sin studie om goodwillnedskrivningar i Spanien ett negativt men icke signifikant samband mellan belåningsgrad och nedskrivningar av goodwill.

Baserat på AbuGhazaleh m.fl. (2011), Ramanna och Watts (2009) och Giner och Pardo (2015) härleds hypotes 1:

H1: Det finns ett negativt samband mellan belåningsgrad och nedskrivning av goodwill.

2.5.3 Resultatutjämnning

Resultatutjämnning är när företagsledningen utför avsiktliga åtgärder för att försämra resultatet under perioder då företaget går bra. Motiveringen till varför företagsledningar använder sig av resultatutjämnande åtgärder förklaras enligt Kirschenheiter och Melumad (2002) av att ett företags intäkter under en period består av dels engångsintäkter, som endast inträffar under den specifika perioden, dels av permanenta kvalitetsintäkter som återkommer under varje period. Enligt Kirschenheiter och Melumad (2002) drar investerare slutsatsen att om ett företag har jämna och stabila resultat genom åren, där det redovisade resultatet överensstämmer med det förväntade redovisade resultatet, innebär det att företaget har mer kvalitativa intäkter och att investeringen i företaget är att föredra.

Tidigare forskning har funnit bevis på att företagsledningar utnyttjar diskretionen som medföljer av redovisningsstandarder för att jämna ut resultatet när cheferna har incitament att göra det (AbuGhazaleh m.fl., 2011; Zucca & Campell, 1992). Zucca och Campell (1992) förklarar att resultatutjämnning genom nedskrivning av tillgångar sker i perioder när resultat före nedskrivningar är högre än förväntat. Företagsledningar tenderar att göra nedskrivningar på tillgångar under sådana perioder så att resultatet hamnar på en nivå som liknar det förväntade resultatet men inte lägre (AbuGhazaleh m.fl., 2011). Giner och Pardo (2015) samt Kirschenheiter och Melumad (2002) menar att cheferna jämnar ut resultatet genom att redovisa goodwillnedskrivningar för att undvika överraskningar och visa precision i företagets resultat genom åren. Forskarna hävdar att cheferna på det sättet skapar högre värde på företaget. Baserat på tidigare argument härleds följande hypotes:

H2: Det finns ett positivt samband mellan resultatutjämnning (resultat som är högre än förväntat) och nedskrivning av goodwill.

2.5.4 Byte av VD och big bath.

Jordan och Clark (2004) fann i sin studie att företag som gjort ett negativt årsresultat skrev ned sin goodwill signifikant mer än de företag som gjort bättre ifrån sig under året. Jordan och Clark (2004) menar att de uppskattningar som nedskrivningsprövning kräver, öppnar dörren för företagen att manipulera sitt resultat.

Giner och Pardo (2015) har undersökt chefers sätt att skriva ned goodwill i företag i Spanien. De fann ett samband mellan företagens goodwillnedskrivningar och onormalt låga vinster i företaget. Enligt Giner och Pardo (2015) förklaras detta av big bath-teorin som innebär att när ett företag gör ett dåligt resultat kan de lika gärna skriva ned en större del av sin goodwill än vad som vore skäligt, för att sänka resultatet till att bli ännu sämre det året. På så vis behöver företaget inte skriva ned lika mycket goodwill nästa år när resultatet förhoppningsvis är bättre och på så vis förstärka det höga resultatet det året (Giner & Pardo, 2015).

Jordan och Clarks (2004) förklaring till fenomenet är att företagsledningen inte blir proportionellt mer straffade ju sämre resultat de visar upp utan det blir detsamma vid en liten, som vid en stor förlust. Genom att göra stora nedskrivningar ett dåligt år blir det enklare att visa upp ett bra resultat nästa år. Jordan och Clark (2004) menar att cheferna använder denna strategi för att signalera till investerarna att dåliga tider är över och att företagets prestation kraftigt är på väg upp.

Big bath-rapportering har i tidigare forskning förknippats med byte av verkställande direktör. Enligt Elliot och Shaw (1988) är det vanligt att nytillträdde företagsledare medvetet redovisar ett lågt resultat för att kunna "skylla" det på den tidigare ledaren. På så vis sänker man riktmärket samtidigt som man förbättrar förutsättningarna för att kunna visa upp ett högre resultat för året därpå (Elliot & Shaw, 1988). Ett sådant positivt samband mellan byte av verkställande direktör och nedskrivning av goodwill har även AbuGhazaleh m.fl. (2011), Giner och Pardo (2015) och Jordan och Clark (2004) funnit. Detta är i enlighet med agentteorin som förklarar hur de olika bonussystemen påverkar företagsledningens redovisningsval utifrån att maximera sin egennyttan (Jensen & Meckling, 1976; Healy, 1984).

AbuGhazaleh m.fl. (2009), Kirschenheiter och Melumad (2002), Jordan och Clark (2004), samt Giner och Pardo (2015) argumenterade för och predicerade ett negativt samband mellan big bath och goodwillnedskrivningar. Ju lägre än förväntat resultat desto större goodwillnedskrivningar, menar forskarna. Baserat på de empiriska resultaten från tidigare forskning utvecklas följande två hypoteser:

H3: Det finns ett positivt samband mellan byte av VD och nedskrivning av goodwill.

H4: Det finns ett negativt samband mellan big bath (resultat som är lägre än förväntat) och nedskrivning av goodwill.

3. Metod

Kommande kapitel inleds med att presentera studiens utgångspunkter och tillvägagångssätt. Därefter följer en beskrivning av de metoder som använts vid analyser och slutsatser. Sist redogörs kvalitetskriterier och kritik som är kopplade till forskningsstrategin och metodval.

3.1 Vetenskaplig utgångspunkt

Studiens syfte är att utreda om det finns ekonomiska incitament i form av opportunistisk som påverkar nedskrivningar av goodwill. Undersökningen mäter hur de incitamentrelaterade variablerna belåningsgrad, resultatutjämnning, byte av verkställande direktör och big bath påverkar nedskrivning av goodwill genom empiriska mätbara observationer. Därför baseras denna studie på en positivistisk kunskapsstradition (Bryman & Bell, 2013, s. 36). Positivismen kan kopplas till den kvantitativa forskningen och ska enligt Bryman och Bell (2013, s. 36) vara neutral och objektiv, det vill säga värderingsfri varför detta varit vår utgångspunkt när vi gjort studien.

3.1.1 Forskningsprocessen

I teoriavsnittet presenterades teorier inom studiens område för att härleda hypoteser till empirisk granskning samt använda tidigare forskning för att förklara resultatet, utvärdera hypoteserna och omformulera teorin. Den utgångspunkten beskrivs av Bryman och Bell (2013, s. 31) som en deduktiv forskningsansats. Att börja med teorin för att sedan härleda hypoteser som prövas är de viktigaste stegen i en kvantitativ undersökning, menar Bryman och Bell (2013, s. 163). I denna studie används en kvantitativ forskningsmetod där vi efter teori och hypotesformulering samlar in numeriska data utifrån populationen för att sedan testa hypoteserna med hjälp av en regression- och korrelationsanalys. Detta gör vi genom att undersöka om det finns samband mellan den beroende variabeln "nedskrivning av goodwill" och de oberoende variablerna som valdes utifrån teorin.

Studiens forskningsdesign är tvärsnittsdesign då ett antal olika variabler studeras samtidigt och granskas för att upptäcka samband med den beroende variabeln "nedskrivning av goodwill". Bryman och Bell (2013, s. 77) förklarar att tvärsnittsdesign är tillämplig när forskaren samlar in data från mer än ett fall vid en viss tidpunkt i syfte att komma fram till en uppsättning kvantitativa data med koppling till fler variabler som sedan granskas för att hitta olika samband.

Vi valde att göra studien över tre år. 2019, 2020 och 2021. Att vi valde dessa år berodde på att data från dessa år var tillgängliga för oss och är närmast i tiden. Vi saknade tillgång till de flesta årsredovisningar för år 2022 och valde därför bort det året. Till grund för dataanalys tar vi hjälp av modeller från AbuGhazaleh m.fl. (2011), Giner och Pardo (2015) och Jarva (2009).

3.2 Empirisk metod

3.2.1 Datainsamling

För insamling av data har sekundärdata hämtats främst från databasen Retriever Business vilken vi haft tillgång till genom Högskolan i Gävle. Med sekundärdata kan enligt Bryman och Bell (2017, s. 312) en stor mängd data samlas in på bråkdelen av den tid och till den kostnad som skulle krävas för att göra studien helt på egen hand. Datan från Retriever Business är dessutom tillförlitlig då den kommer från företagens egna årsredovisningar (Retriever, 2023).

En del av datan har laddats ned direkt från Retriever Business, bland annat information om vilka företag som har haft en goodwillpost. Företag utan goodwillpost sorterades bort. Flera av kontroll- och de oberoende variabler som undersöktes har också laddats ned i samma fil, bland annat räntabilitet på total kapital och rörelseresultat. Sökfunktionen har använts för att ta fram de bolag som varit intressanta för studien. Bland börslistorna har "Large Cap" och "Mid Cap" valts och företag som inte är koncerner har sorterats bort.

Datan som inte gått att få direkt från Retriever Business, bland annat byte av VD, goodwillnedskrivningar och kassaflöde har hämtats direkt från årsredovisningar. Årsredovisningarna har laddats ned från bolagens hemsidor och lästs av manuellt. Variabler som andel goodwill, förändring i omsättning och book to market tagits fram genom formler i Microsoft Excel. Formlerna som använts är baserade på AbuGhazaleh m.fl. (2011) och Giner och Pardo (2015). Därefter har samtliga data förts över till statistikprogrammet IBM SPSS Statistics där analyserna utförts.

3.2.2 Urval och population

Studien undersöker goodwillnedskrivningar för åren 2019, 2020 och 2021. Eftersom reglerna kring nedskrivning av goodwill endast gäller börsnoterade koncerner är det också från den populationen urvalet gjorts. Vi har även valt att avgränsa oss till Large Cap och Mid Cap för att dessa företag har höga börsvärden och därför är sannolikheten att de har en goodwillpost i

sina balansräkningar stor. Totalt blev det 249 företag varav 120 fanns på Large Cap och 129 på Mid Cap. De flesta av företagen finns representerade för samtliga av de tre åren men eftersom företag kan börsnoteras/avnoteras gäller detta inte samtliga företag i urvalet. Därefter har företag som saknat goodwillposter för alla tre år sorterats bort. Vissa extrema värden har kontrollerats och noterats. De Veaux, Velleman och Bock (2016, s. 113) menar att outliers som inte beror på ett fel som kan rättas till ska uteslutas från urvalet. I tabell 1 presenteras antalet företagsobservationer och hur många som sorterats bort. Totalt har urvalet bestått av 468 företagsobservationer.

	2021	2020	2019	Totalt
Antal företag på Large Cap	120	115	112	347
Antal företag på Mid Cap	129	124	119	372
Företag utan goodwillposter	-71	-71	-71	-213
Företagsobservationer med extrema värden	-14	-10	-14	-38
Totalt	164	158	146	468

Tabell 1. Antal företagsobservationer

3.3 Operationalisering

Operationalisering beskrivs av Bryman och Bell (2013, s. 163) som en process där begreppen blir mätbara. Alla begrepp som används i en kvantitativ undersökning måste mätas på något sätt för att anta formen av beroende eller oberoende variabler. Mätning utgör grunden vid sannolikhetsberäkningar och analyser av samband (Bryman & Bell, 2013, s. 167). Därmed redogörs och definieras studiens variabler.

3.3.1 Variabler

Den beroende variabeln är nedskrivning av goodwill (**GWN**) och används i denna studie som en binärvariabel. En binärvariabel kan endast anta två värden, företag som redovisat en nedskrivning av goodwill under en period kodades till 1, företag som inte redovisat nedskrivning av goodwill kodades till 0. Detta är i enlighet med Jarva (2009) som använder den logistiska regressionen för att studera statistiska samband när den beroende variabeln **GWN** är dikotom, det vill säga endast kan anta två värden. Att vi valt att använda **GWN** som en binärvariabel är på grund av att syftet med denna studie inte är att utvärdera storleken på

nedskrivningarna utan att konstatera att en nedskrivning har redovisats och vilka faktorer som kan ha påverkat detta. De oberoende variablerna presenteras i tabell 2.

Denna studie undersöker fyra variabler som proxy för opportunistiskt beteende som potentiellt förekommer vid nedskrivning av goodwill. Belåningsgrad (**BELGRAD**) mäts som företagets räntebärande skulder vid slutet av år t-1 dividerat med totala tillgångar i slutet av år t-1. Företagens räntebärande skulder är summan av företagets obligationslån, långfristiga skulder till kreditinstitut, övriga långfristiga skulder och kortfristiga skulder till kreditinstitut (Retriever, 2023). Resultatutjämnning (**SMOOTH**) mäts i enlighet med AbuGhazaleh m.fl. (2011) och Giner och Pardo (2015) som förändringen i företagets resultat före av- och nedskrivningar EBITDA från t-1 till t dividerat med företagets totala tillgångar i slutet av t-1. Om förändringen av resultatet före av- och nedskrivningar är högre än medianen för alla positiva värden för hela urvalet kvarstod dess värde, annars kodades den till 0.

Den tredje variabeln, byte av VD (**ΔVD**), är tillämpad som en dikotom variabel som antar värdet 1 om ett VD-byte har skett under året, annars 0. Variabeln (**BigBath**), som förknippas med sämre än förväntat resultat, mäts som förändringen i företagets resultat före av- och nedskrivningar EBITDA från t-1 till t dividerat med företagets totala tillgångar i slutet av t-1. Om förändringen av resultatet före av- och nedskrivningar är lägre än medianen för alla negativa värden för hela urvalet kvarstod dess värde, annars kodades den till 0. Detta är i enlighet med AbuGhazaleh m.fl. (2011).

Variabel	Förklaring
Belåningsgrad	$\frac{[\text{Räntebärande skulder } t - 1]}{[\text{Totalt kapital } t - 1]}$
Resultatutjämnning	$\frac{[\text{EBITDA } t] - [\text{EBITDA } t - 1]}{[\text{Totala tillgångar } t - 1]}$ Givet att värdet är högre än medianen för de positiva värdena i urvalet. I annat fall antas värdet 0. Medianen för de positiva resultaten i urvalet är 0,03412268539
Byte av VD	Dikotom variabel som antar värdet 1 om företaget har bytt VD under t och 0 vid motsatsen.
Big bath	$\frac{[\text{EBITDA } t] - [\text{EBITDA } t - 1]}{[\text{Totala tillgångar } t - 1]}$ Givet att värdet är lägre än medianen för de negativa värdena i urvalet. I annat fall antas värdet 0. Medianen för de negativa värdena i urvalet är -0,02563020885

Tabell 2. Oberoende variabler

3.3.2 Kontrollvariabler

De kontrollvariabler som valts att användas i studien är sex ekonomiska variabler som reflekterar den försämrade ekonomiska prestationen som enligt IFRS 3 och IAS 36 skulle leda till en nedskrivning av goodwill. IAS 36 förutsätter att goodwillnedskrivningar ska reflektera företagets försämrade ekonomiska prestation. Av den anledningen kontrollerades om företagen gör nedskrivningar av goodwill baserat på andel goodwill, "book to market", antal kassagenererande enheter, förändring i omsättning, förändring i det operationella kassaflödet och räntabilitet på total kapital. Dessa kontrollvariabler är hämtade från AbuGhazaleh m.fl. (2011), Jarva (2009) och Giner och Pardo (2015).

Wilson (1996) argumenterar för att trovärdigheten för forskningen om nedskrivning av tillgångar beror på i vilken utsträckning studien har granskat de ekonomiska nedskrivningsfaktorer som kan ligga till grund för nedskrivningar. Annars visar studierna missvisande resultat där det inte kan bevisas om nedskrivningen gjordes på grund av manipulering eller reala ekonomiska faktorer. AbuGhazaleh m.fl. (2011) argumenterar att nedskrivning av goodwill är ett resultat av det förvärvade företagets försämrade ekonomiska prestation.

Andel goodwill (**AGW**) är en faktor som har betydelse för ett nedskrivningsbeslut. Större andel goodwill i relation till totala tillgångar innebär större exponering mot nedskrivningsprövningar och följaktligen ökar risken för större goodwillnedskrivningar (AbuGhazaleh, m.fl., 2011). Giner och Pardo (2015) och Jarva (2009) har hittat ett signifikant positivt samband mellan andel goodwill och nedskrivning av goodwill. Däremot har AbuGhazaleh m.fl. (2011) funnit ett positivt men icke signifikant samband mellan andel goodwill och goodwillnedskrivningar. Andel goodwill mäts som företagets redovisade värde av goodwill år t , före eventuella nedskrivningar, dividerat med företagets totala tillgångar år $t-1$.

"Book to market" (**BM**) behandlar hela företaget som en kassagenererande enhet och mäts som företagets eget kapital (justerat för eventuella nedskrivningar av goodwill) år t dividerat med företagets totala börsvärde i slutet av år t (AbuGhazaleh m.fl., 2011). Jarva (2009) menar att "book to market" kan indikera företagets framtida tillväxt och avkastning på aktier. Ramanna och Watts (2009) förväntade sig att företagen med ett "book to market" högre än 1 kommer att aktualisera nedskrivningar av goodwill. Både AbuGhazaleh m.fl. (2011) och Jarva (2009)

visade att variabeln "book to market" har ett positivt och signifikant samband med nedskrivning av goodwill.

Kassagenererande enheter (**KGE**) används som en dikotom variabel och tar värdet 1 om företaget har fler än en kassagenererande enhet i företagets räkenskaper i slutet av år t, annars 0 om företaget allokerar goodwill på koncernen i sin helhet som en kassagenererande enhet. AbuGhazaleh m.fl. (2011) menar att handlingsfriheten vid nedskrivningsprövning kan leda till att företagsledare i företag med flera olika kassagenererande enheter kan opportunistiskt skriva ner goodwill genom att allokera goodwill till kassagenererande enheter som förväntas minska i värde. Dock har AbuGhazaleh m.fl. (2011) inte hittat signifikant samband mellan variabeln **KGE** och goodwillnedskrivningar.

I enlighet med AbuGhazaleh m.fl. (2011) och Giner och Pardo (2015) kontrolleras de tre variablerna förändring i operationellt kassaflöde (ΔOK), förändring i omsättning (ΔO) och räntabilitet på totalt kapital (**Rt**). Dessa tre variabler kontrollerar företagets prestation. Förändring i operationellt kassaflöde och förändring i omsättning mäter även förändringen i företagets prestation år t jämfört med år t-1.

Både ΔOK och ΔO mäter prestation relaterad till kassan i företaget och reflekterar återvinningsvärdet av goodwill (AbuGhazaleh m.fl., 2011). Variabeln ΔOK mäts som förändringen i företagets kassaflöde från den löpande verksamheten från period t-1 till period t dividerat med företags totala tillgångar år t-1. Enligt AbuGhazaleh m.fl. (2011) resulterar reducerade prognoser av kassaflöde i lägre återvinningsvärde för tillgången vilket skulle öka sannolikheten för nedskrivning av goodwill. Detta är också i enlighet med IAS 36 som kräver en goodwillnedskrivning vid ett lägre återvinningsvärde än redovisat värde.

Förändring i omsättning ΔO mäts som företagets förändring i omsättning från t-1 till t dividerat med företagets totala tillgångar t-1. Jarva (2009), AbuGhazaleh m.fl. (2011) och Giner och Pardo (2015) kontrollerade förändring i omsättning och menade att den variabeln kan påverka företagsledarnas bedömning av framtida kassaflöden av tillgångar genom att beräkna dess återvinningsvärde. Större förändring i omsättning skulle leda till högre prognoser av framtida kassaflöden och det resulterar i högre återvinningsvärde av tillgångar. Därför skulle högre förändring i omsättning leda till lägre sannolikhet för nedskrivningsbehov, menar forskarna.

AbuGhazaleh m.fl. (2011) har hittat ett positivt men icke signifikant samband, medan Giner och Pardo (2015) och Jarva (2009) har hittat negativa icke-signifikanta samband mellan förändring i omsättning och goodwillnedskrivningar.

Räntabilitet på total kapital (**Rt**) fångar enligt AbuGhazaleh m.fl. (2011) företagets dåtida lönsamhet. Det är förväntat att desto sämre företagets räntabilitet på total kapital är ju större sannolikhet för goodwillnedskrivningar (AbuGhazaleh m.fl., 2011, Giner & Pardo, 2015). Även Hayn och Hughes (2006) konstaterade ett negativt samband mellan lönsamhet på totalt kapital och goodwillnedskrivningar.

Variabel	Förklaring
Andel goodwill	$\frac{[Goodwill\ t] + [Goodwillnedskrivningar\ t]}{[Totala\ tillgångar\ t - 1]}$
Book to market	$\frac{[Eget\ kapital\ t] + [Goodwillnedskrivningar\ t]}{[Börsvärde\ t]}$
Antal kassagenererande enheter	Dikotom variabel som kan anta värdet 1 (har fler än en kassagenererande enhet) eller 0 (har en kassagenererande enhet)
Förändring i omsättning	$\frac{[Nettoomsättning\ t] - [Nettoomsättning\ t - 1]}{[Totala\ tillgångar\ t - 1]}$
Förändring i det operativa kassaflödet	$\frac{[Kassaflöde\ fr\ löp\ verks.\ t] - [Kassaflöde\ fr\ löp\ verks.\ t - 1]}{[Totala\ tillgångar\ t - 1]}$
Räntabilitet på totalt kapital	$\frac{[Resultat\ efter\ finansiella\ intäkter\ t - 1]}{[Totalt\ kapital\ t - 1]}$

Tabell 3. Kontrollvariabler

3.4 Analysmetod

För att analysera den data som samlats in har programmet IBM SPSS Statistics använts. Enligt Bryman och Bell (2017, s. 349) är IBM SPSS Statistics det mest använda programmet för att analysera kvantitativa data.

3.4.1 Univariat analys

I de univariata analyserna har medelvärde, standardavvikelse, högsta och lägsta värde studerats. Där har även de extrema värdena identifierats. En univariat analys handlar om att variablerna analyseras var och en för sig för att synliggöra fördelningen av värden på variabeln. Detta eftersom snedfördelade variabler annars kan leda till problem (Bryman & Bell, 2017, s. 333).

3.4.2 Bivariat analys

Studiens syfte är att hitta korrelationer mellan olika variabler och därför görs bivariata analyser för att kunna studera hur två variabler är relaterade till varandra. "Pearsons r" som enligt Bryman och Bell (2017, s. 338) används för att studera samband mellan kvot- och intervallvariabler har använts i studien. Metoden ger en korrelationskoefficient mellan -1 och 1 som säger hur starkt sambandet är. Ju närmare 1 koefficienten ligger desto starkare positivt samband och ju närmare -1 desto starkare negativt samband. Noll innebär inget samband alls (Bryman & Bell, 2017, s. 338). **GWN** är beroende variabel och resterande variabler är oberoende och kontrollvariabler, men Bryman och Bell (2017, s. 337) menar att det är viktigt att vara medveten om att metoder för bivariata analyser handlar om samband och inte om orsak och effekt, så kallad kausalitet. Om en studie visar ett samband mellan variablerna A och B, säger det inte om A orsakar B eller om B orsakar A (Bryman & Bell, 2017, s. 338).

3.4.3 Multikollinearitet

Den bivariata analysen har granskats för att upptäcka multikollinearitet. Om två av studiens oberoende variabler korrelerar starkt med varandra eller med en kontrollvariabel kan ett falskt samband uppstå med den beroende variabeln. Multikollinearitet förekommer enligt tumregel om variablerna korrelerar med varandra mer än 0,7. Bryman och Bell (2017, s. 342) förklarar det som att om två variabler korrelerar med varandra är det inte säkert att sambandet är äkta utan att det skapas av att det finns en tredje variabel som de två variablerna är relaterade till. Studiens korrelationsmatris visar att ingen multikollinearitet föreligger mellan variablerna, då ingen korrelationskoefficient överstiger 0,7 eller understiger -0,7.

3.4.4 Multivariat analys

En multivariat analys som med hjälp av flera oberoende variabler förutspår värdet på den beroende variabeln kallas för linjär regression. Eftersom studiens beroende variabel endast kan anta två värden (1 eller 0) används i stället en logistisk regression som beräknar sannolikheten för att, i det här fallet, företaget har gjort goodwillnedskrivningar (De Veaux m.fl., 2016, s. 725–726). I studiens regressionsanalyser används den beroende variabeln, en av de oberoende variablerna åt gången samt kontrollvariablerna.

För att predicera sannolikheten för att en goodwillnedskrivning har skett används följande ekvationer:

$$GWN = \alpha + \beta_1BELGRAD + \beta_5AGW + \beta_6BM + \beta_7KGE + \beta_8\Delta O + \beta_9\Delta OK + \beta_{10}Rt + e$$

$$GWN = \alpha + \beta_2SMOOTH + \beta_5AGW + \beta_6BM + \beta_7KGE + \beta_8\Delta O + \beta_9\Delta OK + \beta_{10}Rt + e$$

$$GWN = \alpha + \beta_3\Delta VD + \beta_5AGW + \beta_6BM + \beta_7KGE + \beta_8\Delta O + \beta_9\Delta OK + \beta_{10}Rt + e$$

$$GWN = \alpha + \beta_4BigBath + \beta_5AGW + \beta_6BM + \beta_7KGE + \beta_8\Delta O + \beta_9\Delta OK + \beta_{10}Rt + e$$

Variabel	Förklaring
GWN	Goodwillnedskrivningar
α	Intercept
BELGRAD	Belåningsgrad
SMOOTH	Resultatutjämnning
ΔVD	Byte av VD
BigBath	Big bath
AGW	Andel goodwill
BM	Book to Market
KGE	Antal kassagenererande enheter
ΔO	Förändring i omsättning
ΔOK	Förändring i operativt kassaflöde
Rt	Räntabilitet på totalt kapital
e	Basen för den naturliga logaritmen

Tabell 4. Modellens förkortningar

3.5 Kvalitetskriterier

3.5.1 Reliabilitet

Urvalet består av 164 företag uppdelade i 468 företagsobservationer. AbuGhazaleh m.fl. (2011) har använt 528 företagsobservationer, Jarva (2009) 327 och Giner och Pardo (2015) 556, därför anses vårt urval vara tillräckligt stort. 95% signifikansnivå har använts, med andra ord är risken för samplingsfel 5%. Sekundärdata i denna studie är hämtad från årsredovisningar, vilket innebär att risken för subjektiva bedömningar och tolkningar är minimal och därmed anses reliabiliteten i studien vara hög. Resultatet skulle med stor sannolikhet vara detsamma om undersökningen utfördes igen. Enligt Bryman och Bell (2017, s. 68) handlar reliabilitet om huruvida resultatet från undersökningen skulle bli detsamma om undersökningen upprepas. Om

resultatet inte är representativt för hela populationen utan endast för urvalet på grund av slumpmässiga eller tillfälliga betingelser skulle testet betraktas som ett icke-reliabelt mått och uppfattas som opålitligt (Bryman & Bell, 2017, s. 68).

3.5.2 Replikerbarhet

Ett kriterium är att studien ska gå att upprepa ifall någon forskare skulle vara intresserad av att undersöka att resultaten faktiskt stämmer. All data som används i studien finns att läsa i företagens årsredovisningar och vi har beskrivit hur vi gått tillväga när vi analyserat datan. En studie som replikerar vår studie skulle vara fullt möjlig att utföra och därför menar vi att studien uppfyller kvalitetskriteriet replikerbarhet. Enligt Bryman och Bell (2017, s. 69) är replikerbarhet högt skattad av många forskare och ett viktigt kriterium för kvantitativa forskningsstudier. För att detta ska vara möjligt menar Bryman och Bell (2017, s. 69) att en forskare behöver beskriva sitt tillvägagångssätt i detalj, varför hela forskningsprocessen från datainsamling, operationalisering och analysmetod i den här studien har beskrivits.

3.5.3 Validitet

Enligt Bryman och Bell (2013, s.63 & s.173) är validitet det viktigaste forskningskriteriet och innebär att undersökningens slutsatser ska hänga ihop. Vi menar att den här studie kan anses ha hög begreppsvaliditet då alla hypoteserna under teorikapitlet deduceras baserat på tidigare forskning som AbuGhazaleh m.fl. (2011), Jarva (2009) och Giner och Pardo (2015). Detta är i enlighet med Bryman och Bell (2013, s. 173) som menar att begreppsvaliditet innebär att forskaren ska från en teori deducera hypoteser som är relevanta för begreppet i fråga.

Den interna validiteten, som enligt Bryman och Bell (2017, s.69) handlar om hur hållbara slutsatserna som rymmer ett kausalt förhållande mellan två eller fler variabler är, anser vi är hög i den här studien studie. Detta då korrelations- och regressionsanalyser har utförts med hjälp av IBM SPSS, för att påvisa om det föreligger ett samband mellan variablerna och att ingen multikollinearitet råder.

Denna studie har Sverige som undersökningskontext, men resultatet kan generaliseras på alla företag som tillämpar IAS 36 i EU och även företag i andra länder där liknande regler om goodwillnedskrivningar tillämpas. På det sättet kan den externa validiteten i den här studien

anses vara hög. Extern validitet innebär att resultaten från studien kan generaliseras utöver den specifika undersökningskontexten (Bryman & Bell, 2013, s. 64).

3.6 Metodkritik

Denna studie har en deduktiv forskningsansats som utgångspunkt. Det innebär att studiens resultat endast kan diskuteras och tolkas utifrån befintlig erkänd kunskap för att sedan implementeras i en ny kontext. Studien kan därför endast förkasta eller bekräfta tidigare forskning utan att kunna skapa ny teoribildning. Det kan också riktas kritik mot det kvantitativa tillvägagångssättet som denna studie använder sig av. Statiska modeller kan endast visa om det föreligger signifikanta samband mellan den beroende variabeln och de olika oberoende variablerna men kan inte påvisa att det finns ett direkt orsakssamband. Bara att det finns signifikant samband betyder inte att en av variablerna orsakar den andra.

4. Resultat och analys

I detta kapitel presenteras det empiriska resultatet från undersökningen. Kapitlet inleds med univariata analyser i form av deskriptiv statistik följt av en bivariat analys i form av en korrelationsanalys. Vidare redogörs studiens regressionsanalyser.

4.1 Deskriptiv statistik

I de univariata analyserna, som presenteras i tabell 5, 6 och 7, har vi analyserat varje variabel för sig. I Tabell 7 framgår de totala observationerna som uppgår till 468 bolagsår. Tabell 7 visar även minimum-, maximum- och medelvärde för varje variabel samt standardavvikelse. De dikotoma variablerna har 0 och 1 som minimum- respektive maximumvärde då det är de enda värdena som kan antas i de variablerna. I kolumnen Sum kan antalet observationer som har värde 1 utläsas och kolumnen Mean visar andelen av urvalet. För att djupare undersöka variabeln VD-byte presenteras i tabell 5 deskriptiv statistik för observationerna där bolagen bytt VD under räkenskapsåret, och i tabell 6 deskriptiv statistik för observationer utan VD-byte.

Tabell 7 visar att nedskrivning av goodwill (**GWN**) totalt har gjorts i 37 bolagsår under den analyserade perioden 2019–2021, vilket endast motsvarar 7,91%. Den genomsnittliga belåningsgraden (**BELGRAD**) är 25,5% vilket indikerar att i genomsnitt 25,5% av företagens totala kapital består av räntebärande skulder. Medelvärdena för variablerna (**SMOOTH**) och (**BigBath**) kan vara missvisande, då endast de positiva värden som överstiger medianen för urvalet tagits med i **SMOOTH** och endast de negativa värden som understiger medianen tagits med i (**BigBath**). Värdena visar att den genomsnittliga förändringen (ökning) i resultatet och som överstiger medianen för de positiva värdena är 3,18% för (**SMOOTH**). Däremot är den genomsnittliga förändringen (minskning) i resultatet och som understiger medianen för de negativa värdena -0,82% för (**BigBath**).

Tabell 7 visar att 60 VD-byten (**ΔVD**) har skett vilket motsvarar 12,82% av alla företagsobservationer under perioden. Tabell 5 visar att medelvärdet för goodwillnedskrivningar i företag som bytt vd under perioden är 10%. Däremot visar tabell 6 att medelvärdet för goodwillnedskrivningar i företag som inte bytt vd under perioden är 7,6%

vilket är 2,4 procentenheter mindre än medelvärdet för goodwillnedskrivningar i företag som bytt vd. Detta är i linje med hypotes 3.

I tabell 7 framgår att medelvärdet för andel goodwill i förhållande till totala tillgångar (**AGW**) är 22,5%, vilket är relativt stort och indikerar vikten av goodwillposten. Den genomsnittliga book to market (**BM**) är 41,2%, vilket betyder att 41,2% av företagens marknadsvärde utgörs av eget kapital i den analyserade perioden. Däremot är det 417 bolagsår som allokerar sin goodwill till fler än en kassagenererande enhet (**KGE**) vilket motsvarar 89%, siffran betyder att 89% av företagen har haft möjlighet att allokera goodwillposten till olika kassagenererande enheter där det antingen förväntas ett högt eller lågt återvinningsvärde, vilket gör det möjligt för dessa företag att subjektivt kunna styra nedskrivningsbeslutet. Den genomsnittliga förändringen i omsättning (**ΔO**) är 8,1% och den genomsnittliga förändringen i kassaflöde (**ΔOK**) är 1,85%. Att dessa två siffror är positiva innebär att i genomsnitt har företagens omsättning och kassaflöde ökat med 8,1% respektive 1,85% jämfört med året innan. Medelvärde för avkastning på totalt kapital (**Rt**) är 8,36% och att det är positivt indikerar att företagen under den analyserade perioden i genomsnitt har varit 8,36% lönsamma i relation till sina totala kapital.

	Min	Max	Sum	Mean	Std. Deviation
GWN	0	1	6	0,1	0,303
BELGRAD	0,002	0,592	16,801	0,280	0,13
SMOOTH	0	0,197	1,305	0,022	0,042
ΔVD	1	1	60	1	0
BigBath	-0,166	0	-0,654	0,011	0,03
AGW	0	0,723	14,978	0,25	0,191
BM	0,028	1,232	25,148	0,419	0,291
KGE	0	1	53	0,88	0,324
ΔO	-0,379	0,668	3,922	0,065	0,165
ΔOK	0,21	0,2	0,07	0,001	0,062
Rt	-11,1	25,4	476,7	7,945	7,271

Tabell 5. Deskriptiv analys för bolagsår med VD-byte

	Min	Max	Sum	Mean	Std. Deviation
GWN	0	1	31	0,076	0,265
BELGRAD	0	0,832	102,686	0,252	0,151
SMOOTH	0	0,392	13,591	0,033	0,059
ΔVD	0	0	0	0	0
BigBath	-0,206	0	-3,191	-0,008	0,027
AGW	0	0,751	90,620	0,222	0,181
BM	0,001	1,632	168,024	0,412	0,301
KGE	0	1	364	0,89	0,311
ΔO	-0,263	0,694	34,137	0,084	0,158
ΔOK	-0,2	0,22	8,62	0,021	0,063
Rt	-15,2	31,2	3436,2	8,422	6,395

Tabell 6. Deskriptiv analys för bolagsår utan VD-byte

	Min	Max	Sum	Mean	Std. Deviation
GWN	0	1	37	0,079	0,270
BELGRAD	0	0,832	119,484	0,255	0,149
SMOOTH	0	0,392	14,896	0,032	0,057
ΔVD	0	1	60	0,128	0,335
BigBath	-0,206	0	-3,845	-0,008	0,027
AGW	0	0,751	105,598	0,226	0,182
BM	0,001	1,632	193,172	0,413	0,3
KGE	0	1	417	0,89	0,312
ΔO	-0,379	0,694	38,06	0,081	0,159
ΔOK	-0,21	0,22	8,69	0,019	0,063
Rt	-15,2	31,2	3912,9	8,631	6,508

Tabell 7. Deskriptiv analys för samtliga bolagsår

4.2 Korrelationsanalys

Tabell 8 presenterar Pearsons korrelationsanalys som visar om studiens variabler korrelerar med varandra. Korrelationsmatrisen visar antalet analysenheter vilket inkluderar år och företag (N = 468) samt korrelation (Pearson) mellan variablerna för signifikansnivån (2-tailed). Om värdet är markerat med en stjärna innebär det en signifikant korrelation på säkerhetsnivån 95 procent, medan om värdet har två stjärnor innebär det en signifikant korrelation på säkerhetsnivån 99 procent.

Korrelationsanalysen visar att studiens beroende variabel **GWN** (nedskrivning av goodwill) och den oberoende variabeln **BigBath** har en svag negativ korrelation som är statistiskt signifikant på nivån 0,05. Vilket är i linje med studiens predicerade samband som är negativt. Korrelationsanalysen visar också att det finns en signifikant negativ korrelation mellan **GWN** och kontrollvariabeln förändring i omsättning (**Δ O**) på 0,01 nivå, vilket innebär att det finns en

korrelation med 99% säkerhet. Däremot finns ingen statistiskt signifikant korrelation mellan **GWN** och variablerna belåningsgrad (**BELGRAD**), resultatutjämnig (**SMOOTH**) och **ΔVD**.

I syfte att upptäcka om felkällan multikollinearitet förekommer har vi studerat om det finns variabler som samvarierar. Om någon av de oberoende variablerna starkt korrelerar med en annan oberoende variabel eller med en kontrollvariabel så förekommer multikollinearitet. Tumregeln är att om korrelationen överstiger 0,7 så uppstår felet. I tabell 8 framgår att ingen multikollinearitet förekommer då den högsta korrelationen mellan två oberoende/kontrollvariabler är mellan **SMOOTH** och **ΔO** med en korrelation på 0,339.

	GWN	BELGRAD	SMOOTH	VD	BigBath	AGW	BM	KGE	ΔO	ΔOK	Rt
GWN											
BELGRAD	0,083										
SMOOTH	-0,022	-0,12**									
VD	0,03	0,064	-0,068								
BigBath	-0,098*	0,031	0,168**	-0,038							
AGW	-0,046	0,246**	0,021	0,051	0,09						
BM	0,085	0,182**	-0,28	0,008	-0,039	-0,137**					
KGE	0,052	-0,074	0,028	-0,009	-0,002	0,153**	-0,059				
ΔO	-0,136**	0,055	0,339**	-0,038	0,204**	0,143**	-0,266**	0,011			
ΔOK	-0,049	-0,075	0,233**	-0,106*	0,136**	0,056	-0,066	-0,001	0,87		
Rt	-0,041	-0,233**	0,023	-0,025	-0,158**	-0,061	-0,271**	-0,033	0,068	0,064	

*= Korrelationen är signifikant på 0,05-nivån (2-tailed)

**= Korrelationen är signifikant på 0,01-nivån (2-tailed)

Tabell 8. Korrelationsanalys

4.3 Regressionsanalys

För att testa om studiens oberoende variabler, belåningsgrad, resultatutjämnig, VD-byte och big bath påverkar nedskrivningar av goodwill har regressionsanalyser genomförts med två modeller för varje oberoende variabel. Modell 1 visar regressionen mellan den beroende variabeln goodwillnedskrivningar (**GWN**) och den oberoende variabeln. I modell 2 inkluderas studiens kontrollvariabler, vilka är andel goodwill (**AGW**), "book to market" (**BM**), antal kassagenererande enheter (**KGE**), förändring i omsättning (**ΔO**), förändring i operationellt kassaflöde (**ΔOK**) och räntabilitet på totalt kapital (**RT**).

4.3.1 H1: Belåningsgrad

Hypotes 1 testas i tabell 9. Där presenteras regressionsanalysen av den beroende variabeln goodwillnedskrivningar (**GWN**) och den oberoende variabeln belåningsgrad (**BELGRAD**). I

modell 1 visar B-koefficienten ett positivt samband med ett P-värde på 0,073, och i modell 2, där alla kontrollvariablerna är inkluderade, på 0,084. Detta innebär att sambandet mellan goodwillnedskrivningar och belåningsgrad är positivt (B är positiv) och signifikant på 10% nivå men inte på 5% för att $5\% < P\text{-värde} < 10\%$. Då den här studien använder 5% signifikansnivå och H1 predicerade ett negativt samband, kan det konstateras att nollhypotesen inte kan förkastas.

Dessutom visar analysen att kontrollvariabeln förändring i omsättning ΔO har ett negativt samband ($B < 0$) med nedskrivningar av goodwill **GWN** och det är signifikant på 5% signifikansnivå. $P\text{-värdet} = 0,010 < 0,05$.

Modell 1	Predicerad	B	S.E	Wald	Df	Sig	Exp(B)
BELGRAD	(-)	2,027	1,132	3,205	1	0,073	7,589
Constant		-3,011	0,374	64,835	1	<0,001	0,049

Modell 2	Predicerad	B	S.E	Wald	Df	Sig	Exp(B)
BELGRAD	(-)	2,097	1,212	2,992	1	0,084	8,141
AGW		-1,177	1,113	1,119	1	0,29	0,308
BM		0,384	0,597	0,415	1	0,52	1,469
KGE		1,14	0,771	2,186	1	0,139	3,126
ΔO		-3,94	1,536	6,575	1	0,01	0,19
ΔOK		-1,548	3,153	0,241	1	0,624	0,213
Rt		-0,005	0,03	0,023	1	0,878	0,995
Constant		-3,773	0,963	15,353	1	<0,001	0,023

Tabell 9. Regressionsanalys GWN, BELGRAD

4.3.2 H2: Resultatutjämnning

I modell 1 i tabell 10 testas hypotes 2. Där presenteras regressionsanalysen av den beroende variabeln goodwillnedskrivningar (**GWN**) och den oberoende variabeln resultatutjämnning (**SMOOTH**). B-koefficienten visar ett negativt samband, men P-värdet på 0,627 är för högt för att resultatet ska anses vara signifikant. I modell 2 i tabell 10 har vi även tagit med kontrollvariablerna och P-värdet har då gått upp till 0,725. H2 kunde därmed inte fastställas och nollhypotesen kunde inte förkastas.

Modell 1	Predicerad	B	S.E	Wald	Df	Sig	Exp(B)
SMOOTH	(+)	-1,624	3,345	0,236	1	0,627	0,197
Constant		-2,407	0,195	152,464	1	<0,001	0,09

Modell 2	Predicerad	B	S.E	Wald	Df	Sig	Exp(B)
SMOOTH	(+)	1,036	2,944	0,124	1	0,725	2,819
AGW		-0,673	1,057	0,406	1	0,524	0,51
BM		0,498	0,575	0,749	1	0,387	1,645
KGE		0,972	0,76	1,638	1	0,201	2,644
ΔO		-4,034	1,525	6,994	1	0,008	0,018
ΔOK		-2,207	3,086	0,512	1	0,474	0,11
Rt		-0,14	0,028	0,259	1	0,611	0,986
Constant		-3,142	0,855	13,521	1	<0,001	0,043

Tabell 10. Regressionsanalys GWN, SMOOTH

4.3.3 H3: Byte av VD

Modell 1 i tabell 11 visar regressionsanalysen av den beroende variabeln **GWN** och den oberoende variabeln **ΔVD**. Modell 2 i tabell 11 visar regressionsanalysen när kontrollvariablerna tas med. P-värdet = 0,521 (0,681 med kontrollvariablerna) > 0,05, och det innebär att det inte föreligger något signifikant samband mellan **ΔVD** och **GWN** på 5% signifikansnivå. H3 kan inte fastställas och nollhypotesen kan inte förkastas.

Modell 1	Predicerad	B	S.E	Wald	Df	Sig	Exp(B)
ΔVD	(+)	0,301	0,469	0,412	1	0,521	1,351
Constant		-2,498	0,187	178,779	1	<0,001	0,082

Modell 2	Predicerad	B	S.E	Wald	Df	Sig	Exp(B)
ΔVD	(+)	0,199	0,483	0,169	1	0,681	1,22
AGW		-0,699	1,059	0,436	1	0,509	0,497
BM		0,528	0,571	0,854	1	0,356	1,696
KGE		0,976	0,76	1,651	1	0,199	2,655
ΔO		-3,907	1,515	6,665	1	0,01	0,02
ΔOK		-1,96	3,08	0,405	1	0,525	0,141
Rt		-0,014	0,028	0,26	1	0,61	0,986
Constant		-3,161	0,86	13,5	1	<0,001	0,042

Tabell 11. Regressionsanalys GWN, ΔVD

4.3.4 H4: Big bath

Modell 1 i tabell 12 presenterar regressionsanalysen för den beroende variabeln goodwillnedskrivningar (**GWN**) och den oberoende variabeln big bath (**BigBath**). B-koefficienten visar ett negativt samband med ett P-värde på 0,045 vilket gör att sambandet är signifikant på 95% säkerhetsnivå. I modell 2 i tabell 12 presenteras regressionsanalysen för

GWN, **BigBath** och kontrollvariablerna men då har P-värdet stigit till 0,238 vilket gör att sambandet inte längre är signifikant. Då syftet med kontrollvariabler kan beskrivas som behovet av att kontrollera för andra eventuella förklaringsfaktorer kan det konstateras att sambandet mellan **GWN** och **BigBath** som visas i modell 1 kan förklaras av andra faktorer som tas med i modell 2 där sambandet blir icke signifikant. Därför kan hypotes 4 inte fastställas. Nollhypotesen förkastas inte.

Modell 1	Predicerad	B	S.E	Wald	Df	Sig	Exp(B)
BigBath	(-)	-8,717	4,339	4,036	1	0,045	0
Constant		-2,556	0,185	191,868	1	<0,001	0,078

Modell 2	Predicerad	B	S.E	Wald	Df	Sig	Exp(B)
BigBath	(-)	-5,798	4,916	1,391	1	0,238	0,003
AGW		-0,649	1,068	0,369	1	0,544	0,523
BM		0,511	0,571	0,803	1	0,37	1,668
KGE		0,953	0,76	1,571	1	0,21	2,593
ΔO		-3,585	1,537	5,442	1	0,02	0,028
ΔOK		-1,552	3,094	0,251	1	0,616	0,212
Rt		-0,021	0,028	0,565	1	0,452	0,979
Constant		-3,147	0,853	13,614	1	<0,001	0,043

Tabell 12. Regressionsanalys **GWN**, **BigBath**

4.3.5 Kontrollvariabler

Resultatet från regressionsanalyserna som genomfördes där kontrollvariablerna inkluderades visar att förändring i omsättning **ΔO** har ett negativt och signifikant samband med goodwillnedskrivningar **GWN** på 5% signifikansnivå, P-värdet från tabell 9, 10, 11 och 12 varierar mellan 0,008–0,02 vilka samtliga är lägre än <0,05. Ingen av de övriga kontrollvariablerna hade ett signifikant samband med **GWN** i någon av regressionsanalyserna.

1

¹ Utöver de ekonomiska faktorerna har vi även utfört korrelation- och regressionsmodellerna med kontrollvariablerna år och bransch. Detta gjorde vi för att säkerställa att inte tidsperioden och branschen för observationen påverkar resultatet. Användningen av kontrollvariablerna år och bransch visade inget signifikant samband eller skillnad i sambanden mellan studiens övriga variabler och därför valde vi att utelämna dessa variabler från tabellerna i resultatkapitlet.

5. Diskussion

I följande kapitel diskuteras det empiriska resultatet för de fyra oberoende- samt kontrollvariablerna och kopplas till den tidigare forskning som presenterades i teorikapitlet. Diskussionen har studiens hypoteser som utgångspunkt med mål att svara på studiens syfte.

Syftet med studien var att utreda om det finns ekonomiska incitament i form av opportunistisk som påverkar nedskrivningar av goodwill hos börsnoterade företag i Sverige. Fyra faktorer används i studien som proxy som avser fånga opportunistiska incitament hos företagsledare vid nedskrivning av goodwill. Belåningsgrad, resultatutjämning, big bath och byte av verkställande direktör. Dessutom används sex företagsspecifika ekonomiska kontrollvariabler som kan ha ett naturligt samband med nedskrivning av goodwill. Baserat på analysen av det empiriska resultatet från den logistiska regressionsmodellen kunde inte den här studien konstatera att det föreligger signifikanta samband mellan någon av de fyra incitamentrelaterade faktorer belåningsgrad, resultatutjämning, byte av verkställande direktör och big bath och goodwillnedskrivningar. Däremot har det empiriska resultatet bevisat ett signifikant samband mellan förändring i omsättning och nedskrivning av goodwill.

Tidigare forskning om de faktorer som påverkar nedskrivningar av goodwill har utförts i andra europeiska länder. AbuGhazalehs m.fl. (2011) studie är baserad på företag i England medan Giner och Pardo (2015) utförde sin studie på spanska företag. Jarva (2009) undersökte goodwillnedskrivningar i amerikanska företag. Tidigare forskning har dessutom skett under tidigare år när världsekonomin sett annorlunda ut. Resultaten från tidigare forskning har varit motstridiga och visat på olika faktorer som kan påverka nedskrivningar av goodwill.

I vår studie har det skett goodwillnedskrivningar i endast 37 av 468 företagsobservationer, vilket motsvarar så lite som 7,91%. I AbuGhazalehs m.fl. (2011) studie var motsvarande siffra 109 av 528, alltså 20,64%. I Giner och Pardos (2015) studie gjordes goodwillnedskrivningar i 102 företagsobservationer av 538, dvs 19%. Storleken på vårt urval är nära storleken på dessa studier som är centrala i ämnet och gör grunden för denna studie.

5.1 H1: Nedskrivning av goodwill och belåningsgrad

Studiens första hypotes **H1** var att det finns ett negativt signifikant samband mellan belåningsgrad och nedskrivning av goodwill. Resultatet visade att inget signifikant samband förelåg. Däremot fanns, tvärt emot vår hypotes, ett icke-signifikant positivt samband mellan belåningsgrad och nedskrivning av goodwill. AbuGhazaleh m.fl. (2011) kunde i sin studie visa ett negativt signifikant samband mellan variablerna och menar att det beror på att företagen undviker att skriva ned goodwill för att undvika att bryta de villkor som finns i kontrakten med sina fordringsägare. Även Watts och Zimmerman (1990) menar att företag har incitament att höja resultatet om belåningsgraden är hög då det ofta innebär att företaget ligger nära att överskrida de avtalade tröskelvärden som finns med långivarna. Enligt Ramanna och Watts (2009) kan ett negativt samband mellan goodwillnedskrivningar och belåningsgrad förklaras av ledningens vilja att undvika omförhandlingar av lånevillkor. Nedskrivningar av tillgångar sänker företagets redovisade resultat samtidigt som det minskar det egna kapitalet vilket innebär att graden av skuldsättning ökar. Detta är enligt Ramanna och Watts (2009) ett incitament för högt belånade företag att inte skriva ned goodwill. Även Giner och Pardo (2015) har sett tecken på negativt samband mellan goodwillnedskrivningar och belåningsgrad men deras resultat var inte signifikant.

Vår studie visade ett positivt icke signifikant samband mellan belåningsgrad och goodwillnedskrivningar vilket går emot tidigare forskning. Det positiva sambandet i vår studie har ett P-värde på 0,084 som ändå är nära att kunna anses signifikant på 5% nivå. En förklaring till ett positivt samband skulle kunna ges av Zucca och Campbells (1992) argument att högt belånade företag i större utsträckning är granskade av sina långivare. Chefernas opportunistiska beteende motverkas genom att de tvingas skriva ned sina tillgångar så att de faktiskt reflekterar det underliggande värdet (Zucca & Campbell, 1992). Detta skulle kunna förklara att de högt belånade företagsobservationerna i vår studie i större utsträckning skrev ned sin goodwill.

5.2 H2: Nedskrivning av goodwill och resultatutjämning

Vår andra hypotes **H2** var att det finns ett positivt signifikant samband mellan högre än förväntat resultat före av- och nedskrivningar och nedskrivning av goodwill. Detta samband kunde vår studie inte visa. Giner och Pardo (2015) har i sin studie funnit detta samband och menar att det beror på att företagen skriver ned goodwill för att jämna ut resultatet när man haft

ett resultat över förväntan. Kirschenheiter och Melumad (2002) menar att detta beteende är naturligt hos företagsledningar då de strävar efter att höja värdet på företaget. Skriver företaget ned en stor del goodwill ett år när resultatet är över förväntan kan man slippa göra nedskrivningar nästa år när resultatet eventuellt inte är lika mycket högre än förväntat. På så vis blir resultatet jämnare över åren. Att företaget visar upp ett jämnt resultat indikerar att företaget har kvalitativa intäkter som återkommer under flera perioder vilket höjer marknadsvärdet på företaget (Kirschenheiter & Melumad, 2002). Trots detta kunde vår studie inte förkasta nollhypotesen och något signifikant samband mellan resultatutjämnning och goodwillnedskrivningar kunde därmed inte bevisas.

Enligt IAS 36, p.30 & p.33 ska nedskrivningsprövningen göras baserat på de förväntade framtida kassaflödena från den kassagenererande enheten. Att företaget gör ett bättre resultat än förväntat är inte ett skäl till nedskrivning av goodwill. Resultatutjämnning med hjälp av goodwillnedskrivningar är en form av resultatmanipulering och har inte kunnat bevisas i den här studien.

5.3 H3: Nedskrivning av goodwill och byte av VD

Den tredje hypotesen **H3** var att det finns ett signifikant och positivt samband mellan byte av VD och nedskrivning av goodwill. AbuGhazaleh m.fl. (2011), Giner och Pardo (2015) och Jordan och Clark (2004) menar att nytillsatta chefer ofta gör stora goodwillnedskrivningar första året för att kunna skylla det dåliga resultatet på tidigare chefer och på så vis kunna redovisa ett bättre resultat året efter. Vi kunde i vår studie inte bevisa något sådant samband trots 60 VD-byten under studiens period. Företagsobservationerna i urvalet som har gjort ett VD-byte under året visade sig i större utsträckning ha skrivit ned goodwill men resultatet är inte signifikant och hypotesen kunde därmed inte bekräftas.

Det är enligt IAS 36, p.30 & p.33 de förväntade framtida kassaflödena från den kassagenererande enheten som ska ligga till grund för nedskrivningsprövningen. Huruvida företaget bytt VD eller inte ska inte påverka nedskrivningsprövningen då detta är att manipulera resultatet vilket enligt vår studie inte har skett. Att denna studie inte kunde bevisa att chefer använder sig av diskretionen som medföljer IAS 36 för att manipulera resultatet är inte i enlighet med agentteorin eller positivistisk redovisningsteori. Dessa teorier förutsätter att chefer utnyttjar subjektiviteten i redovisningsreglerna för att maximera sin egennyttja.

Resultatet från denna studie kan däremot förklaras med Stewardship-teorin som säger att verkställande direktörer inte agerar opportunistiskt utifrån egenintresse, utan agerar utifrån organisations- och aktieägarnas intresse. Resultatet från vår studie visar att nytillsatta chefer inte agerat opportunistiskt under studiens period. Detta visade även Iatridis och Senftlechner (2014) i sin studie i Österrike där företagsobservationer med nytillträdda chefer inte skrev ned mer goodwill än de observationer där det inte skett VD-byte. Iatridis och Senftlechner (2014) menar även att nytillträdda chefer i Österrike generellt inte agerar opportunistiskt i samband med nedskrivningsprövning av goodwill, vilket är i linje med resultatet från vår studie.

5.4 H4: Nedskrivning av goodwill och big bath

Studiens sista hypotes, **H4**, handlade om big bath. När rörelseresultatet är lägre än förväntat tenderar företagsledningarna att sänka resultatet ännu mer i syfte att inte behöva göra så stora nedskrivningar nästa år när rörelseresultatet förhoppningsvis är högre och därmed kunna visa upp ett ännu högre resultat (Giner & Pardo, 2015). Ett annat skäl till att manipulera resultatet enligt big bath är att när rörelseresultatet är dåligt så kan företagsledningen lika gärna försämra resultatet ännu mer då de inte blir proportionerligt mer straffade för ett ännu sämre resultat (Jordan & Clark, 2004).

Vi predicerade ett negativt signifikant samband mellan big bath och goodwillnedskrivningar. Ju lägre resultat än förväntat desto högre goodwillnedskrivningar. Resultatet från vår studie visade ett negativt samband som var signifikant tills vi inkluderade kontrollvariablerna då signifikansen sjönk kraftigt. Vi kunde därmed inte bevisa att big bath har en signifikant effekt på nedskrivning av goodwill. Dessutom kan korrelationen som studiens bivariata analys visade mellan big bath och goodwillnedskrivningar vara missvisande. Att företagen som har onormalt dåliga resultat skrev ned sin goodwill säkerställer inte att företagscheferna använt sig av diskretionen för att manipulera resultatet. Det kan innebära att företagen endast har följt IAS 36 reglerna och skrivit ned sin goodwill på grund av försämrad lönsamhet och ekonomisk prestation, precis som IFRS 3 och IAS 36 rekommenderar. Vårt resultat går i linje med majoriteten av tidigare forskning där forskarna hittat negativt samband mellan dessa två variabler (Kirschenheiter & Melumad, 2002; Jordan & Clark, 2004; Giner & Pardo, 2015; AbuGhazaleh m.fl., 2011). Dock kunde denna studie inte bevisa att sambandet är signifikant på 5% signifikansnivå.

5.5 Företagsspecifika ekonomiska kontrollvariabler

De kontrollvariabler som använts i den här studien reflekterar företagets underliggande ekonomiska ställning och har naturliga samband med goodwillnedskrivningar enligt IFRS 3 och IAS 36. Dessa ekonomiska variabler har i tidigare forskning visat sig ha signifikanta samband med goodwillnedskrivningar. Kontrollvariablerna som vi använt är andel goodwill, "book to market", antal kassagenererande enheter, förändring i omsättning, förändring i det operationella kassaflödet och räntabilitet på total kapital. Av dessa faktorer var det endast en som i vår studie hade ett signifikant samband med goodwillnedskrivningar, förändring i omsättning som hade ett negativt samband med goodwillnedskrivningar. Dessutom visar resultaten från den univariata analysen att företagen, under dessa tre år, i genomsnitt har ökat sin omsättning och sitt operationella kassaflöde. Även avkastningen på total kapital har varit positiv under denna period. Detta kan indikera att dessa tre år i genomsnitt har varit bra år för börsnoterade företag på Mid- och Large Cap på Nasdaq Stockholm.

Sambandet mellan goodwillnedskrivningar och förändring i omsättning var i vår studie negativt och signifikant. Ju större ökning av omsättning i förhållande till föregående år desto mindre benägna är företagen att skriva ned goodwill. Vår studies resultat går i linje med vad Jarva (2009) och Giner och Pardo (2015) kom fram till, där forskarna hittat ett negativt icke-signifikant samband mellan förändring i omsättning och nedskrivningar av goodwill. Dock är sambandet signifikant enligt vårt resultat. Däremot strider resultatet mot det som AbuGhazaleh m.fl. (2011) bevisat. Forskarna hittade ett icke-signifikant positivt samband mellan förändring i omsättning och goodwillnedskrivningar.

Det signifikanta negativa sambandet mellan förändring i omsättning och goodwillnedskrivningar i denna studie går även i linje med vad IAS 36 förutsätter, en ökad omsättning påverkar återvinningsvärdena på tillgångarna positivt och därmed minskar nedskrivningsbehovet. Det indikerar att cheferna i företagen vi undersökt inte har utnyttjat nedskrivningar av goodwill för att manipulera resultatet.

5.6 Slutdiskussion

Ingen av de oberoende variablerna och endast en av kontrollvariablerna i undersökningen visade ett signifikant samband med goodwillnedskrivningar. Detta kan förstås bero på många saker. En möjlig förklaring skulle kunna vara att endast 7,91% av de studerade

företagsobservationerna gjorde goodwillnedskrivningar. Under de undersökta åren har svenska företag redovisat höga resultat vilket inneburit att väldigt få och små goodwillnedskrivningar har gjorts. Under studiens period har endast 37 goodwillnedskrivningar gjorts av 468 företagsobservationer. I AbuGhazalehs m.fl. (2011) studie gjordes 109 av 528 goodwillnedskrivningar. Det kan diskuteras att om fler goodwillnedskrivningar hade skett under studiens valda period, hade studien möjligen visat ett annat resultat.

Det ska även sägas att de flesta av de studierna vi refererat till har undersökt företag i andra länder än Sverige, AbuGhazaleh m.fl. (2011) har undersökt företag i Storbritannien, Giner och Pardo (2015) har undersökt spanska företag och Jarvas (2009) studie undersökte företag i USA. Inte heller har någon av dessa studerat företag under samma årtal som vi har undersökt. De årtal vi undersökte, 2019, 2020 och 2021, har präglats av bland annat osäkerheter kring Brexit, internationella handelskonflikter och en global pandemi som påverkat världsekonomin omfattande. Konjunkturen sjönk kraftigt under första halvan av år 2020 för att sedan återhämta sig under andra halvan och år 2021 var ett år med högkonjunktur (Ekonomifakta, 2023). Enligt Swedbank (2021) steg Stockholmsbörsen med 30% under 2021, företagens vinststillväxt var exceptionell och flödena till världens aktiemarknader har aldrig varit så stora som under år 2021. Giner och Pardo (2015) konstaterade i sin studie att makroekonomin påverkar chefernas agerande gällande diskretionen som medföljer nedskrivningar av goodwill.

AbuGhazaleh m.fl. (2011), Giner och Pardo (2015) och Petersen och Plenborg (2010) diskuterade i sina studier att resultaten av sådana studier, som deras egna och vår studie, kan skilja sig åt beroende på vilket land studien utförs i och vilken grad av regelefterlevnad som finns i det landet. AbuGhazaleh m.fl. (2011) har tagit reglering och övervakning som variabler och undersökte om det fanns samband mellan dessa och nedskrivningar av goodwill. Denna faktor kan vara en förklaring till varför resultaten vi fick i vår studie på svenska företag strider mot tidigare forskning från USA och andra europeiska länder där det finns olika grad av regelefterlevnad.

6. Slutsats, bidrag och begränsningar

6.1 Slutsats

Syftet med den här studien var att utreda om det finns ekonomiska incitament i form av opportunistisk som påverkar nedskrivningar av goodwill hos börsnoterade företag i Sverige. Faktorerna som påverkar goodwillnedskrivningar är väl undersökta i tidigare forskning men det har funnits ett forskningsgap när det kommer till goodwillnedskrivningar i den svenska kontexten. Därför syftade denna studie till att bekräfta tidigare forskning och undersöka om teorin inom ämnet även gäller i Sverige. Denna studie har i stort sett misslyckats med att bekräfta tidigare forskning inom ämnet. Studiens slutsats är att det inte har funnits ekonomiska incitament i form av opportunistisk som påverkar nedskrivningar av goodwill hos börsnoterade företag i Sverige. De opportunistiska incitamentrelaterade faktorerna belåningsgrad, resultatutjämnning, big bath och byte av verkställande direktör har inte påverkat nedskrivning av goodwill hos börsnoterade företag i Sverige under åren 2019 - 2021. Redovisningsdata från 164 företag över studiens tre år samlades och analyserades med hjälp av statistiska modeller och analyser. Totalt har 468 företagsobservationer använts för att undersöka om det finns samband mellan studiens beroende variabel goodwillnedskrivningar och fyra andra oberoende variabler som deducerades utifrån tidigare forskning och förväntades påverka nedskrivningar av goodwill.

Goodwillnedskrivningar enligt IAS 36 har enligt tidigare forskning kopplats till resultatmanipulering och opportunistiskt agerande av chefer. Belåningsgrad, resultatutjämnning, VD-byte och big bath är fyra incitamentrelaterade faktorer som förväntades ha samband med goodwillnedskrivningar i denna studie. Dessutom har sex andra ekonomiska företagspecifika faktorer som kan ligga till grund för goodwillnedskrivningar undersökts och använts som kontrollvariabler. Andel goodwill, "book to market", antal kassagenererande enheter, förändring i omsättning, förändring i det operationella kassaflödet och räntabilitet på totalt kapital. Endast ett signifikant samband kunde bevisas. Ett negativt signifikant samband mellan goodwillnedskrivningar och förändring i omsättning.

6.2 Bidrag

Vår studie har inte visat något samband mellan goodwillnedskrivningar och de fyra incitamentrelaterade faktorerna som handlar om chefernas opportunistiska beteende och som tidigare forskning kunnat se. Det skulle kunna bero på att cheferna inte utnyttjat diskretionen som medföljer av IAS 36 under de år som vi undersökt eller att det är mindre vanligt i Sverige än i de länder som tidigare forskning undersökt. Vi har inte hittat någon forskning som undersökt de faktorer från den population som vi undersökt och under åren vi valde och därför fanns ett forskningsgap som vi bidragit med kunskap kring.

6.3 Begränsningar och förslag till framtida forskning

Vår studie var begränsad till företag på Large- och Mid Cap på Stockholmsbörsen. Studien kunde endast bekräfta eller förkasta tidigare forskning gällande faktorer som påverkar nedskrivningar av goodwill. Vi har undersökt vissa av dessa faktorer under de tre åren 2019–2021. Under dessa år har Covid-19-pandemin slagit hårt mot världen och sin ekonomi. Vi har inte analyserat om pandemin haft påverkan på hur företagen hanterar goodwillnedskrivningar, inte heller jämfört med perioden före eller efter pandemin. En sådan studie, på fler företag och i fler länder, dvs större urval, kan bidra med djupare förståelse för Covid-19:s påverkan på goodwillnedskrivningar och om företagsledningar hanterat dessa på ett annorlunda sätt under pandemin jämfört med tidigare eller senare år.

Källförteckning

Vetenskapliga artiklar och böcker

AbuGhazaleh, N. M., Al-Hares, O. M., & Roberts, C. (2011). Accounting discretion in goodwill impairments: UK evidence. *Journal of International Financial Management & Accounting*, 22(3), 165-204.

Albersmann, B. T., & Quick, R. (2020). The impact of audit quality indicators on the timeliness of goodwill impairments: Evidence from the German setting. *Abacus*, 56(1), 66-103.

Andreicovici, I., Jeny, A., & Lui, D. (2020). Disclosure transparency and disagreement among economic agents: The case of goodwill impairment. *European Accounting Review*, 29(1), 1-26.

Bryman, A., & Bell, E. (2013). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Liber.

Bryman, A., & Bell, E. (2017). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Liber.

Christensen, T. E., Huffman, A., Lewis-Western, M. F., & Scott, R. (2022). Accruals earnings management proxies: Prudent business decisions or earnings manipulation?. *Journal of Business Finance & Accounting*, 49(3-4), 536-587.

De Veaux, R. D., Velleman, P. F., & Bock, D. E. (2016) *Stats: Data and Models*. Boston: Pearson Education Limited

Donaldson, L., & Davis, H. J. (1989). Ceo governance and shareholder returns: Agency theory or stewardship theory [paper presented at annual meeting of the Academy of Management, Washington, DC]. *Donaldson Washington, DC*.

Eisenhardt, K. M. (1989) Agency Theory: An assessment and review. *Academy of management review*, Vol. 14 No. 1, pp 57-74

Elliot, J. A., & Shaw, W. H. (1988). Write-offs as accounting procedures to manage perception. *Journal of accounting research*, Vol 26

Filip, A., Jeanjean, T., & Paugam, L. (2015). Using real activities to avoid goodwill impairment losses: Evidence and effect on future performance. *Journal of Business Finance & Accounting*, 42(3-4), 515-554.

Gauffin, B. & Nilsson, S. (2020). Rörelseförvärv enligt IFRS 3. Tidningen Balans, 29 januari. <https://tidningenbalans.se/artikel/rorelseforvarv-enligt-ifrs-3-fjortonde-aret-spanningen-stiger-vad-kommer-i-iasbs-diskussionsrapport>

Giner, B., & Pardo, F. (2015). How ethical are managers' goodwill impairment decisions in Spanish-listed firms? *Journal of business ethics*, Vol 132, 21-40

Hayn, C., & Hughes, P. J. (2006). Leading indicators of goodwill impairment. *Journal of Accounting, Auditing & Finance*, 21(3), 223-265.

Hamberg, M., & Beisland, L. A. (2014). Changes in the value relevance of goodwill accounting following the adoption of IFRS 3. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 23(2), 59-73.

Hamberg, M., Paananen, M., & Novak, J. (2011). The adoption of IFRS 3: The effects of managerial discretion and stock market reactions. *European accounting review*, 20(2), 263-288.

Healy, P. M. (1984) The effect of bonus schemes on accounting decisions. *Journal of accounting & economics*. Vol. 7 Issues 1-3, April 1985 pp. 85-107

Healy, P. M., & Wahlen, J. M. (1999). A review of the earnings management literature and its implications for standard setting. *Accounting horizons*, 13(4), 365-383.

Husmann, S., & Schmidt, M. (2008) The discount rate: A note on IAS 36. *Accounting in Europe*, Vol. 5, No. 1, 49-62

Iatridis, G. E., & Senftlechner, D. (2014). An empirical investigation of goodwill in Austria: Evidence on management change and cost of capital. *Australian Accounting Review*, 24(2), 171-181.

- Jarva, H. (2009). Do firms manage fair value estimates? An examination of SFAS 142 goodwill impairments. *Journal of Business Finance & Accounting*, 36(9-10), 1059-1086.
- Jensen, M. C., & Meckling, W. H. (1976). Theory of the firm: Managerial behavior, agency costs and ownership structure. *Journal of financial economics*, 3(4), 305-360.
- Jordan, C. E., & Clark, S. J. (2004). Big bath earnings management: The case of goodwill impairment under SFAS No. 142. *Journal of applied business research*, Vol. 20, No. 2, 63-70
- Kirschenheiter, M., & Melumad, N. D. (2002) Can “Big bath” and earnings smoothing co-exist as equilibrium financial reporting strategies? *Journal of accounting research* Vol. 40, No. 3, June 2002
- Paugam, L., & Ramond, O. (2015). Effect of impairment-testing disclosures on the cost of equity capital. *Journal of Business Finance & Accounting*, 42(5-6), 583-618.
- Petersen, C., & Plenborg, T. (2010). How do firms implement impairment tests of goodwill?. *Abacus*, 46(4), 419-446
- Ramanna, K., & Watts, R. L. (2009). *Evidence from goodwill non-impairments on the effects of using unverifiable estimates in financial reporting* (pp. 09-106). Boston, MA: Harvard Business School.
- Schatt, A., Doukakis, L., Bessieux-Ollier, C., & Walliser, E. (2016). Do goodwill impairments by European firms provide useful information to investors?. *Accounting in Europe*, 13(3), 307-327.
- Schipper, K. (1989). Earnings management. *Accounting horizons*, 3(4), 91.
- Schipper, K. (2003). Principles-based accounting standards. *Accounting horizons*, 17(1), 61.
- Seetharaman, A., Balachandran, M., & Saravanan, A. S. (2004). Accounting treatment of goodwill: yesterday, today and tomorrow: Problems and prospects in the international perspective. *Journal of intellectual capital*.

Watts, R. L., & Zimmerman, J. L. (1978) Towards a positive theory of the determination of accounting standards. *The Accounting Review*. Vol. 53, No. 1 pp, 112-134

Watts, R. L., & Zimmerman, J. L. (1990) Positive accounting theory: A ten year perspective. *The accounting review*. Vol. 65, No. 1, pp. 131-156

Wilson, G. P. (1996). Discussion write-offs: Manipulation or impairment?. *Journal of Accounting Research*, 34, 171-177.

Zucca, L. J., & Campbell, D. R. (1992). A closer look at discretionary writedowns of impaired assets. *Accounting horizons*, 6(3), 30.

Hemsidor och lagrum

Allabolag. (2023). *SSAB*. - *Företagsinformation*. Hämtad 2023-02-28 från: <https://www.allabolag.se/5560163429/ssab-ab>

Ekonomifakta. (2023) Barometerindikatorn. Hämtad 2023-01-26 från <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Ekonomi/Tillvaxt/BNP---Sverige/>

FAR. (2022) *IAS 36 Nedskrivningar*. Hämtad 2023-02-09 från <https://www.faronline-se.eu1.proxy.openathens.net/dokument/ifrs/ias/ias0036/?q=ias%2036>

FAR. (2023) *IASB*. Hämtad 2023-03-06 från https://www.faronline-se.eu1.proxy.openathens.net/dokument/rattserien/redovisa-ratt/i/rr_iasb/?q=iasb

FAR. (2023) *Goodwill*. Hämtad 2023-05-08 från https://www.faronline.se/dokument/rattserien/redovisa-ratt/g/rr_goodwill/#:~:text=Goodwill%2C%20eller%20%20C3%B6verv%20%20A4rde%20%20uppkommer%20i,h%20C3%A4nf%20%20C3%B6ras%20till%20n%20%20C3%A5gon%20specifik%20tillg%20%20C3%A5ng.

IFRS Foundation. (2023). *About us*. Hämtad 2023-03-06 från <https://www.ifrs.org/about-us/who-we-are/>

Retriever. (2023). *Vilken information finns tillgänglig i Retriever Business?*. Hämtad 2023-04-17 från <https://help.retriever-info.com/sv/articles/4256016-vilken-information-finns-tillganglig-i-retriever-business>

SSAB. (2016). *Årsredovisning 2015*. Hämtad 2023-02-28 från: <https://www.allabolag.se/5560163429/ssab-ab>

SSAB. (2023). *Historia*. Hämtad 2023-02-28 från: <https://www.ssab.com/sv-se/ssab-koncern/om-ssab/ssab-i-korthet/history>

SSAB. (2023). *Nedskrivning av goodwill under fjärde kvartalet*. Hämtad 2023-02-28 från: <https://www.ssab.com/sv-se/nyheter/2023/01/nedskrivning-av-goodwill-under-fjrde-kvartalet>

Swedbank. (2021). *2021- ett stökigt år som inte följde skolboken*. Hämtad 2023-04-26 från <https://www.swedbank-aktiellt.se/2021/december/2021-ett-stokigt-ar-som-inte-foljde-skolboken.csp>